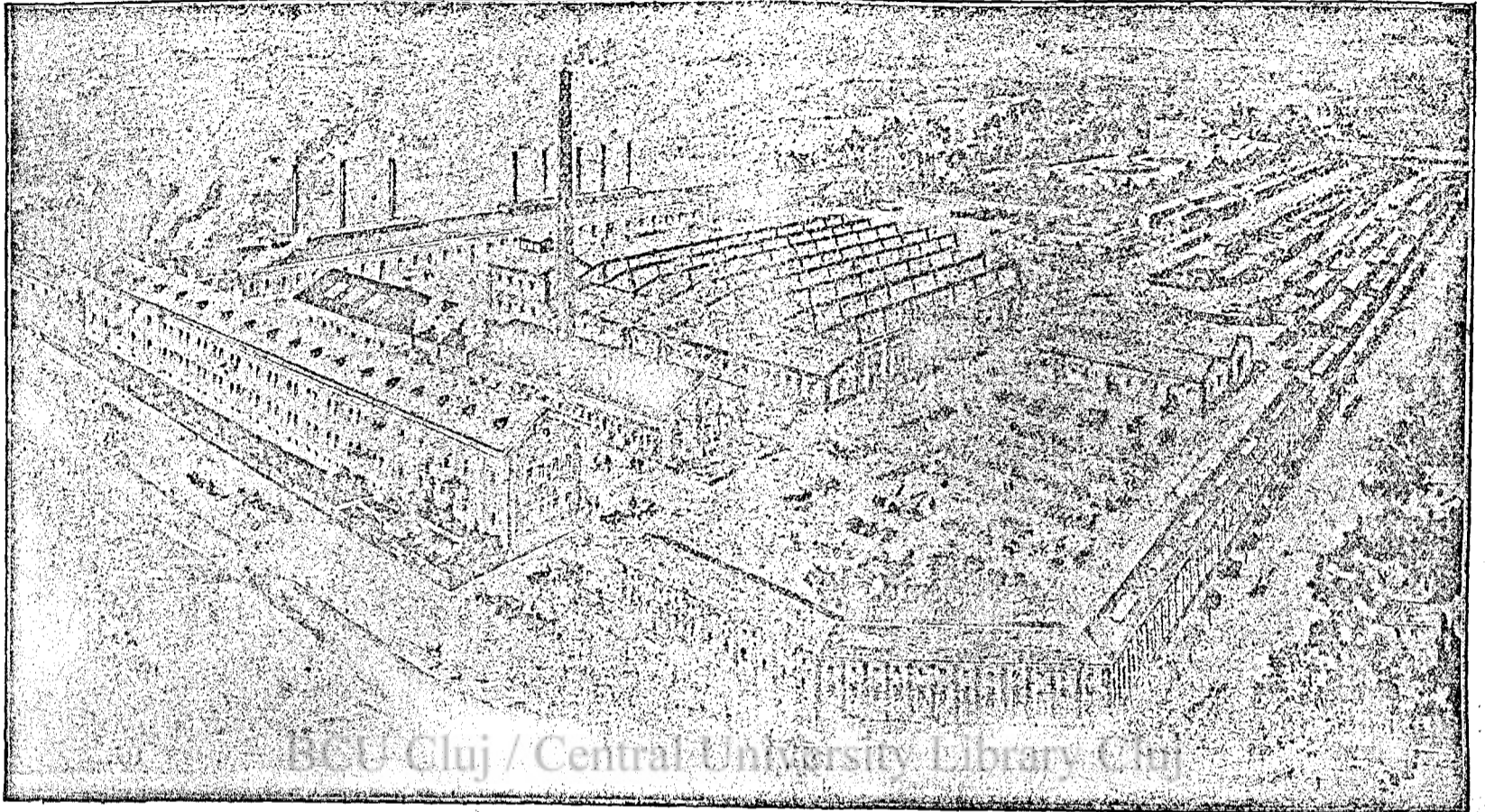

ERDÉLYI GAZDA

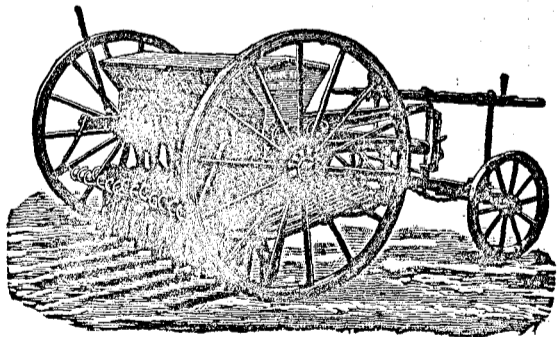

KÜHNE E. hazánk legrégebbi gazdasági gépgyára **MOSONBAN.** Alakult 1856.

772

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57a.

Legjobb anyagból s elismert gondos kivitelben szállit:

különbéle szerkezetü, egy-, két- és többvasu

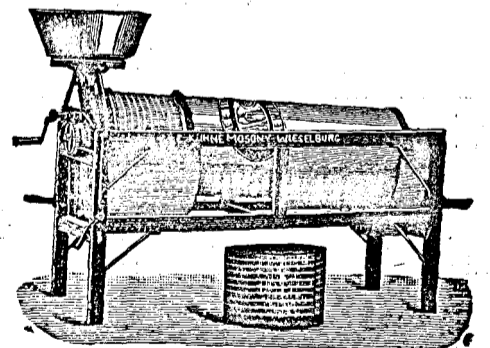
ekéket

és ezekhez szükséges pótrészeket.

Szántó föld- és rét-boronákat,

hengereket

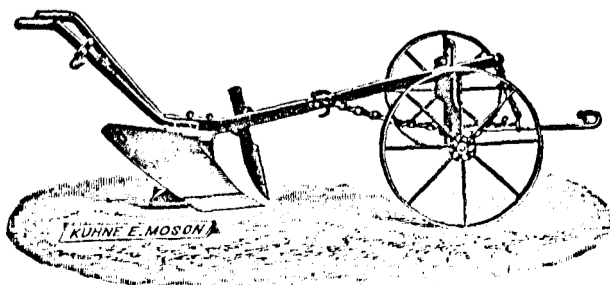
és egyéb talajművelő eszközöket többféle szerkezetben.

„Mosoni Drill“ tolókeres és „Hungaria Drill“ meritőkorongos, bevált sorvetőgépeket, szóróvető- és műtrágyaszóró-gépeket, járgányokat, cséplőgépeket járgány- és kézi-hajtásra, gabonatisztító- és szelelőrostákat, Pernollet- és Mayer-rendszerű konkolyválasztó-gépeket különféle nagyságban, szecs kavagókat, répvágókat, kukoriczamorzsolókat kézi- és erőműhajtásra, darálókat, takarmányfüllesztőket.

Teljes
takarmánykamara berendezések
több évi tapasztalatok alapján.

Részletes árjegyzék
kivánatra szívesen küldetik.

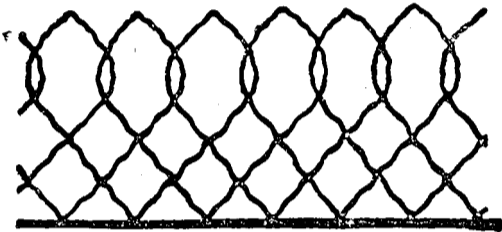
Osborne-féle eredeti amerikai
aratógépek,
fűkaszálók
és rugós-fogas boronák.

Az E. G. E. állandó gépkiállításának intézősége Deák Ferencz-u. 11.

LÉBER GYULA

első erdélyi sodrony szövét-fonat és szita-áru gyára
KOLOZSVÁRT, Egyetem-utca 12. szám.
 Telefon 439.

Ajánlja minden e szakba vágó munkáit, ugymint: kertek erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek, stb. bekerítéséhez való **Gép-sodrony-fonatait**, majorsági udvarok fonnattal való bevonását; pincze, padlás, felső világosságmagtár és éléskamra ablakok rostélyzatát, áthányó rosták, szén, koks, kavics válogatásához; szikrafogók gépekhez. Zöldre festett légy szövet, szelelő és lóher-rosták. Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz- és czinszövetek, Kruppa-sodrony szegélyzetek, aczél tüskés sodrony-kertek s. a. t. bekerítésére. Különbféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták és sziták, ruganyos ágybetétek (mátráz), sodrony-láb-törölők. Képes árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálók. (339.)

18.985. sz. m. kir. szabadalom!

Számítalan elismerés! Ismertetés ingyen!

A LOVAK KEHESSÉGE ELLEN,

szarvasmarhák, sertések hizlalásánál a bizoképség gyors fokozására, tehénknél a tejmennyiség emelésére, gyöngye csontú, esenevész csikók és borjúk felnevelésére és erőtítésére **páratlan eredménnyel használják a Kurasy-féle szabadalmazott CONCENTRAIT ALLATTAPPOR.**

5 kilós próbacsomag 7 korona bérmentve.

Tyúkszem és szümmölcs ellen feltétlen biztosan és fájdalommentesen hat a K o n c z-féle „**CLAVEHYL**”. Üvege K. 1.20 és K. 2. Kaplató a gyógyszerárakban, K. 1.70, vagy K. 2.50 beküldésére (bélyegében is) bérmentve küldi a készítő: **Nagysolymosi Koncz Armin** gyógyszerészi készítmények gyára **Székely-Udvarhelyt.** (715.)

A Magyar fém- és lámpaáru-gyár

részvénytársaság gyári raktára **KOLOZSVÁRT,**
Wesselényi Miklós-utca 20. szám.
 Gyár: Budapest—Kőbányán.

Ajánlja gyártmányait:
Pompás csillárokat, asztali és függő lámpákat, valamint egyszerű lámpákat közönséges használatra.

Légszesz- és villany-csillárokat

állványok, íróasztali berendezések, gertyatartók stb.

legmérsékeltőbb gyári árak mellett. Ugyanitt kapható valódi amerikai petroleum;

„**KIRÁLYOLAJ**” mely kizárólag e gyár számára gyártatik, tiszta, szagtalan és robbanhatatlan.

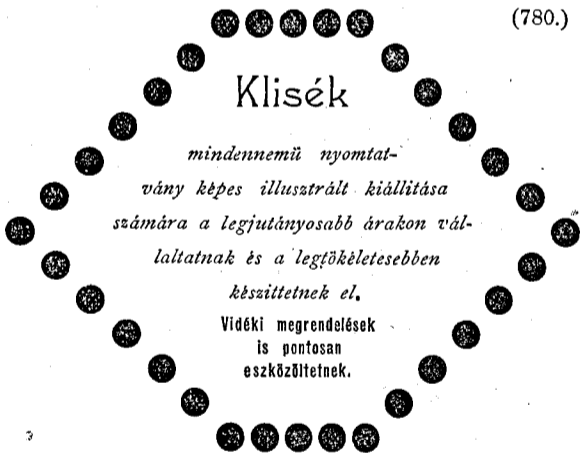
Helyben minden mennyiség házhoz szállíttatik. (776.)

Fischer Lipót

kemigráfiai műintézete

Budapest
 Kossuth Lajos-utca 15. sz.

(780.)

Czeglédén

Unghváry László

300 holdas szőlőtelepe és gyümölcsfaiskolájának, valamint borüzletének részletes árjegyzéke megjelent s kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Viszonteladók keresetnek.

(742. 1.)

Láng és Lovass

gépolaaj és gépzsir-gyára
 Budapest, V., Váci-utca 140.

Ajánlja legjobb minőségű
gépolaaj-, hengerolaaj-, gépszir-
 gyártmányait.

Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet” védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiállítás igazgatóságához Kolozsvárt. intézendők. (602.)

A Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság kaposvári béruradalma eladásra bocsát:

Svédországból importált, eredeti Chevalier-árpa után termett, kiváló szép és jó minőségű, 1901. évi termésű tavaszi vetőmag

Chevalier-árpat;

tavaszi takarmányvetésre kiválóan alkalmas, 1901. évi termésű, kitünő minőségű vetőmag

bükkönyt;

tavaszi takarmányvetésre kiválóan alkalmas, 1901. évi termésű, kitünő minőségű vetőmag

zöld borsót;

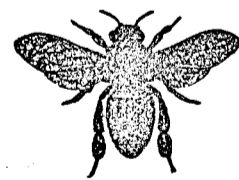
és Svédországból importált eredeti Ligowo-zab után termett, 1901. évi termésű kiválóan szép vetőmag

Ligowo-zabot.

A felsorolt vetőmagvak ára, vevőnek bérmentesítve Kaposvárra küldendő zsákjaiban vasutra adva, netto 100 kilogrammonként 18 korona.

Mintákkal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

a Mezőgazdasági ipar-részvénytársaság béruradalma igazgatósága **Kaposvárott.** (790.)

Eladó méz!

A legfinomabb aromás erdei szinméz $\frac{6}{10}$ kilogrammos üvegekben á 60 fillér, nagyban á 50 fillér árban kapható az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatalánál: Kolozsvárt, Deák-Ferenc-(Bel-Közép-) utca 11. szám (I. em.) alatt. Vidéki megrendelések 10 üveggel vagy azon felül utánvétellel. (686.)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.“ TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐFÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11 SZ
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Felhívás	55
Meghívó.	55
A komlóértékesítési szakértekezlet.	55
A székelyföldi havasok kihasználásáról. II. Nagy Imre.	56
A rétek tavaszi gondozásáról. Hosszu Albert.	58
Hullott és roncsolt alma értékesítése szeszalakban. Barra Mózes	58
Tárca:	
A mindennapi kenyérért. Sienkiewicz Henrik. (1)	56
Kisebb szakközlemények:	
Háztartás: A disznóölés más módja. II. Z. K. E.	59
Egyleti élet.	
Igazgató-választmányi ülés.	60
Könyvszemle.	60
Vegyes közlemények	60
Szerkesztői üzenetek	61
Hirdetések	

Jobb és

megbízhatóbb

magvakat

nem is ajánlhatunk, mint a
minők (28.)

28 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari mag-
kereskedésében

BUDAPESTEN

kaphatók.

Felhívás

az erdélyrészi gazdatisztekhez, erdőtisztekhez és birtokosokhoz!

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ kezdeményezése folytán alakuló „Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület“-nek február 9-én, d. e. 11 órakor, Nagy-Enyedre kitűzött alakuló közgyűlésére az „E. G. E.“, karöltve az „Alsófehérvármegyei Gazdasági Egylettel“ — meghívóit már kibocsátotta. Nem lévén azonban ez egyletek birtokában az összes meghívandók címei, ezúton is tudatjuk, hogy:

Nevezett alakuló közgyűlésre, tekintet nélkül arra, hogy vajjon külön meghívót kapott-e vagy nem, minden erdélyrészi (és szilágymegyei) gazdatiszt, erdőtiszt és érdeklődő birtokos — hivatalos. Épen azért a megjelenésre őket ez úton is meghívjuk és felkérjük, hogy a közgyűlésen való részvételi szándékukat, alólirott címen velünk legalább február hó 4-ig egy levelezőlapon tudatni sziveskedjenek.

Ezen értesítésre a rendezőségnek mihez tartás végett van szüksége, nehogy a helyi viszonyokhoz mért előkészületekben zavar álljon elő.

Kolozsvárt, 1902. január 31.

Az „Erdélyi Gazdasági Egylet“
titkári hivatala.

Meghívó.

Mult év végén több erdélyrészi komlótermelő, egy az Erdélyi Gazdasági Egyletnek intézett beadványában azon óhaját fejezte ki, hogy az erdélyrészi komlóértékesítés érdekében, a lapunk más helyén felsorolandó okokból még e télen egy értekezlet tartassék, hangsúlyozván, hogy arra a kormányzati, termelési s kereskedelmi tényezőkn kívül a magyar sörgyárosok is meghívassanak.

E beadványt egyletünk igazgató-választmánya 1901. év december 28-án tartott gyűlésén tárgyalta, akkor hozzájárulván, elhatározta, hogy a hazai s különösen

erdélyrészi komlótermelés ügyében 1902. február hó 16-án, délelőtt 10 órakor, saját helyiségében (Deák-Ferenc-utca 11.)

értekezletet

tart, melyre az érdekeltek megjelenését kérjük.

A részvételtől szóló nyilatkozatot február hó 8-ig beküldeni kérjük.

Kolozsvárt, 1902. január hó 31-én.

Hazafias tisztelettel

Tokaji László, **Szabó József,**
egyl. titkár. egyl. elnök.

A komlóértékesítési szakértekezlet.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet által február hó 16-án rendezendő komlóértékesítési szakértekezletre megállapított tanácskozási anyagot a következőkben adjuk:

Közismeretes s a komlótermelők részéről általános a panasz, hogy a magyar sörgyárak — s különösen áll ez a nagy sörgyárakra — az évenkénti komlótermésünkből közvetlenül nagyon keveset vásárolnak s így annak eladásánál teljesen rá vagyunk szorulva az időlegesen beutazó külföldi kereskedőkre, de leginkább csak azok ügynökeire. Hogy ezek harmonizáló viselkedése s árnyomást akaró összebészélése folytán komlónk értékesítése nem rendszeres s csak kapkodásszerű, az sajnos tapasztalt tény, de az sem ritka eset, hogy sok komló eladatlan marad! Ha azonban a magyar sörfőzők a magyar komlótermésnek legalább 30%-át vennék meg, akkor konkurrencia támadna s a komlóértékesítés a piaci forgalmi szabályok szerint haladna.

Szükségesnek véljük tehát, hogy valahára a magyar sörfőzők is elmondhassák nyíltan, miért nem veszik nagyobb mennyiségben s rendszeresen a magyar komlót? s mondják el, mi a kifogásuk a magyar komló ellen: hogy a gazdaközönség a kívánsághoz alkalmazkodjék.

A közel jövőben a német birodalom 60 márkás vámmal akar védekezni a beözönlő idegen komló ellen, tehát az osztrák-magyar komló ellen is. Ezen vámtételt csak a már híres saazi I. o. komló fogja elbírni, a többi itthon marad. Ezért szükséges, hogy sörfőzőink nagyobb mennyiségben vásároljanak magyar komlót, már most megszokván azt, nem kell félnünk a magas német vám beállása alkalmával, hogy a kinrekedt cseh komló

*Legmegbízhatóbb vetőmagvak
beszerzésére ajánljuk a
Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét
Budapest V. akadémia utca 31*

olcsón beözönlik hozzánk, s a magyar komló-termelést lehetetlenné tegye.

Ilyenformán elő akarván készíteni a közvetlen hazai komlófogyasztást, rendszeres és megbízható komlókereskedelmet s piacot kell teremtenünk s az ez irányban vezető módok megbeszélése szintén tárgyát képezik az értekezletnek.

A fentiek után tehát az értekezlet megvitandó tárgyai a következők lennének:

1. Mondjanak nyílt véleményt a sörgyárosok, miért nem vesznek rendszeresen hazai komlót? sorolják el annak esetleges hibáit a termeléstől a zsákolásig s milyen eljárást kívánnak? milyen fajtákat tartanak jónak? mondjanak véleményt a mesterségesen szárított komlóról. Előadó: *Csérer Lajos* komló-termelési szaktanár.

2. Hogy a magyar sörgyáros a hazai komlóhoz nyíltan nyúlhasson, célszerűnek tartja-e az értekezlet, hogy a magyar komlóval sörfőzési kísérletek végeztessenek a célból, hogy ennek eredménye a magyar fogyasztó közönség tudomására adassék? Előadó: *Tokaji László*, az E. G. E. titkára.

3. Hogy a gyengébb minőségű komlók is feldolgozhatók legyenek itthon, vélemény kéretik az iránt, lehetséges-e hazai sörfőzdéinkben a pálinka kiszorítására alkalmas *olcsó munkás sör* főzése? s mily követelmények állanak elő?

4. a) Ajánlhatja-e az értekezlet a pénzügyi kormányzatnak a sörfogyasztási adópótléknak hirtelen szerinte vett revíziója alkalmával, hogy csak azon sörgyárosainknak adassék adókedvezmény, a melyek magyar komlót használnak?

b) Ha a sörgyárosoknak a hazai komló kereskedelmét illetőleg feltételeik vannak, sorolják el: a termeléstől közvetlen, valamely értékesítő szövetkezettől, vagy a segesvári komlópiacról vesznek-e szívesebben? Kézpénzzel, váltóval, előleggel fizetnek-e inkább? Az árunak azon-

nali átvételét szeretik-e jobban, avagy a határidőben való szállítását kötnék ki? A segesvári nyílt piacot tartják-e célszerűbbnek vagy az eddigi házaló kereskedelmet? Kíváncsok-e, hogy a segesvári vásárt rendező komlótermelők kötelező értékesítő szövetkezetté álljanak össze, avagy egy pénzügyi intézet álljon mögéje? Előadó: *Bürger Albert*, sörgyáros M.-vásárhelyt.

5. a) Milyen lenne megerősítendő a segesvári őszi komlósásár, tartassanak-ott komlódíjazások is?

b) Megkérendő-e a M. Á. V. igazgatósága, hogy a termelőtől Segesvárra s Segesvárról a magyar sörgyárosokba irányított komló, kedvezményes tarifával szállíttassék?

c) A külföldről özönlő komló pedig szeptember, október, november, december hónapokban *felemelt vasúti vámtarifával* szállíttassék-e be? Előadó: *Éber Ernő*, az E. G. E. s. titkára.

*

Megbeszélgetvén fentebbi pontozatok, az érvényesítésnek melyik módját véli célravezetőnek az értekezlet?

A székelyföldi havasok kihasználásáról.

(Befejező közlemény.)

Általános a panasz a társadalom minden rétegében a mostani életküzdelmek miatt s a küzködők között bizonyára a kisgazdának jutott egyik legnehezebb osztályrészt. Hisz a legtöbbje oly nehéz viszonyok között tengeti magát, hogy alig takarította össze az évi termését s már el is kellett azt adnia s ha jövedelmi forrásából kifogyott, mit csinálhat mást, mint adósságot addig, míg hitele terjed, de nyomott viszonyai között nem is tud gondolni arra, hogy miféle új jövedelmi forrást lehetne adott viszonyai szerint találni. Egy kihasználatlanul álló biztos jövedelmi

forrás áll még fenn Erdélyben s főleg székelyföldön s ez a tejtermelés. A tej termelése eddig is meg volt ugyan s a számító gazdaszszony iparkodott is azt minden formában úgy, a hogy lehetett értékesíteni, csak hogy az eddigi s jelenlegi értékesítési módja annak igen sok tekintetben hiányos, mert a míg egyes helyeken, tekintet nélkül a borjunevelés kellékeire, egyedül csakis a tej nyeresése s eladása volt a főcél, addig más s a piactól nagyon távol fekvő gazdaságokban vagy egészen a borjunevelés céljával szolgált a tej, vagy nagyon is hiányosan volt kihasználható az.

A tej okszerű feldolgozása által mily szép összegeket lehet szerezni, az kitűnik az országos tejgazdasági felügyelőség által alakított s berendezett tejszövetkezetek munkálkodásait kitüntető hiteles adatokból. Országunkban már nagyon sok tejszövetkezet segíti fel a birtokosok ingadozó gazdálkodási viszonyait s főleg Délmagyarországon létesültek folyton erősülő szövetkezetek, a hová Székely-Keresztúr vidékéről s Marosszékről szereztek be számos és válogatott teheneiket. A szövetkezetek létesítésével egészen más irányt nyer azon községek és vidékek mezőgazdasági képe, mert az állattenyésztés, mint az okszerű mezőgazdálkodás sarkpontja fellendül, mivel a gazdák nem kételkednek abban, hogy fölösleges tejet termelnek, mert annak utolsó csöppig vevője van s télen nyáron illő árban értékesítheti azt. Ebből önként következik az, hogy a jobb tejelés elérhetése végett általános lesz a törekvés, a mely irányzat a honi szarvasmarhánknak gondosabb tenyésztését vonja maga után s ezzel karöltve emelkedni fog a szebb ivadékok létrehozása; a figyelmes megválasztással az igavonó erő is lassankint visszanyeri korábbi állapotát, sőt fokozódni fognak azok az értékek, a melyek az erdélyi-magyar ökröket oly becsesekké teszik. A közlegelők jókarbani tartására nem kell annyi

TÁRGA.

A mindennapi kenyérért.

Irta: *Sienkiewicz Henrik.*

(1.) I. FEJEZET.
As Óceánon.

Az Óceán hatalmas hullámain ringott a „Blücher“ német gőzös, mely Hamburgból New-York felé tartott.

Négy napja úton volt már, elhagyta Irhon zöld partjait és a nyílt tengeren folytatta útját. A fődélzetről, amennyire a szem csak elláthat, nem látni mást, mint egy mérhetetlen, szürkés zöld sikot, mely fölkarvarva, mely barázdákkal áthatogatva és helyenként tajtékkal borítva a távolban elsötétedett és a felhőkkel borított sötét látóhatárral egybeolvadt.

A fehér föllegek fénye visszatükröződött a vizben és gyöngyszínű hátteret képezett, melyből határozottan vált ki a hajó fekete törzse. Nyugot felé fordult orrával a gőzös; majd nehezen emelkedett a hullámok fölé, majd a mélybe esett vissza, mintha csak elmerülne. Néha egészen eltűnt a hullámok tömegében, néha olyan magosan tűnt föl egy hullám hátán, hogy még alsó része is látható volt.

Fáradhatatlanul mozgott előre a szörnyeteg és hatalmas szügyével kettészelte az eléje tornyosuló hullámokat. Utána mint egy óriáskigyó kavargott a fehér, pezsgő vizút és kormányja fölött sirályok lebegtek, melyek bukfeneket hánytak és sikongtak, mint a távoli lengyel puszták bibicéi.

Kedvező szél fujt; félgőzzel ment a hajó és vitorlái ki voltak feszítve. Az idő mind szebbre vált. A szétszakadozott föllegek között itt-ott föltűntek alakjukat változtatva a kék égnek foltjai . . .

Mióta elhagyta a „Blücher“ a hamburgi kikötőt, folyton szeles, bár nem viharos idő járt. Nyugoti szél fujt, a mely néha egészen elállt: a vitorlák zajosan lapultak össze, majd megint hattyúszerűen fölfúvódtak. A testhez álló kabátokba öltözött matrózok az alsó rudak kötelét húzták, mely a nagy árboccal volt összekötve. Szomoruan hangzott el a vonatott dallamuk: „Ho-ho-ho!“ amint ütemben hajoltak le és emelkedtek föl. Panaszosan hangzó kiáltásuk összevegyült a tisztai sipok jelzésével és a kürtő lázas köhögésével, mely belsejéből majd fekete felhőket, majd könnyű füstkarikákat lökött fölfelé.

Az utasok kihasználták a jó időt és a fődélzeten széledtek el. A hátsó fődélzeten az elsőosztály utasainak fekete köpenyei és kalapjai voltak láthatók, elülső részén azonban

a kivándorlók sokszínű, tarka tömege volt, a kik a fődélközben utaztak. Néhányan közülök a padon ültek és kurta pipáikat szívták, mások lefeküdtek, vagy a korlátba kapaszkodva lenéztek a víz mélyébe.

Asszonyok is voltak itt, gyermekekkel karjaikon és övükhöz kötött pléhedényekkel. Néhány fiatal ember támoilogva járt föl és alá, az egyensúlyt csak nehezen voltak képesek fönntartani; ezek németül énekeltek: „Mi a németnek a hazája?“ és emellett nyilván arra gondoltak, hogy ezt a hazát talán sohasem fogják többé viszont látni . . . Ez azonban nem rontotta meg jókedvüket.

Ebben a tömegben csak két ember volt, akik mély szomorúságban maguk elé bámultak és a többiektől egészen külön álltak: egy öreg ember és egy fiatal lány. Egyikük sem értett egy hangot sem a németből és a sok idegen között teljesen elhagyatottak voltak. Kik voltak? Mindjárt az első pillanatra el lehetett találni: lengyel parasztok.

Az öreg paraszt Toporek Vavson volt, a lány Marisa volt, a lánya. Amerikába utaztak és most merészkedtek ki első ízben a fődélzetre. Beteges arcukon ijedtség és csudálkozás ült. Félő tekintettel nézték utitársaikat, a matrózokat, a hajót, a hatalmasan ziháló kürtőt és a fenyegető hullámokat, melyek

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztési kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

Ugyanott a

 The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

nógatás, hisz a székely ember mindenkiben hamar feltalálja a helyzet hozta alakulások szükségének kiigazítását.

A nyugoti államokban, a hol egy kisgazdának csakis kert számban vehető csekély földbirtoka van, az okszerű állattenyésztés, a jól megválasztott takarmányfélék termelésével s a legelők jól gondozásával s az ezen tényezőkre állapított tejszövetkezetek beállításával, a legjobb megelégedéssel fenntarthatja magát s övéit, hisz nem állítható az, hogy Hollandiának világhírű csatornás rendszeréből kifolyólag mindezen gazdálkodását varázsütésre legelőinken fotográfia számban menőleg átültetni lehetne, de az se tagadható, hogy közlegelőink gondozása tekintetében valami javulást célzó alapos intézkedéseket tapasztalhatnánk. A mi pedig a havasilegelőink minőségét, hozzáférhetőségét, szóval kihasználhatóságát illeti, arról mindenkiben kedvező megnyugvással nézhetünk elébe egy életerős tejszövetkezet felállításához.

Attól nem lehet tartani, hogy a felgyülemelő tejet s az abból előállított termékeket nem lehet mind értékesíteni, sőt annál jobban, minél több áll. állandólag rendelkezésre. Természetes dolog, hogy egyes községek vagy városok közelében állandólag megnyugtató árban értékesíthetik a tejet, de addig a nagyobb számban távol fekvő helyiségek mindenáron a társulás által létrehozandó együttes értékesítésre vannak utalva.

Tudvalevőleg a m. kir. földmívelésügyi ministerium a mezőgazdaság minden ágának részleteire kiterjesztvén figyelmét, úgy e tekintetben is mindent meg tesz a közállapotok előbbrevitele végett, mert minden évben tejszövetkezetek tanfolyamokat rendez, a honnan lehet nyerni szakértő kezelőket, mert a nélkül eredményes munkát nem is képzelhető.

Minthogy az országban már nagyon sok jó forgalomnak örvendő tejszövetkezet van, igen könnyű tájékozást szerezni az eljárások,

alapszabályok és berendezésekre nézve úgy, hogy ma már kísérletező költségek teljesen mellőzhetők s biztos tudattal lehet lerakni a szövetkezet fundamentumait! Tekintettel a vasúti hálózataink megfelelő vonalaira, nagyon helyesen cselekedne Háromszék vármegye mindenkiben nagy körültekintéssel s szakértelemmel előjáró közigazgatási bizottsága, ha egyetértve Csik- és Udvarhely vármegyék közigazgatásainak élén álló vezetőivel — szerves összeköttetésbe lépnének — a magas földmívelési kormány támogatásának megnyerésével a tejszövetkezetek felállítása végett. Alapos körültekintéssel megindított tejszövetkezetek, ha lassu is, de biztos fejlődéssel oly erőre emelkednének, a mik által rengeteg havasi legelőink ez irányban jól kihasználhatóvá válnának s másfelől a jól szervezett borjú neveléssel évről-évre emelkednék a nemesebb anyállatok s nemkülönben a jó és szép páratlan erdélyi magyar fogó félben levő száma.

Igen jól lehet a vaj nyérés után a melékterményeket is értékesíteni, a borjúk és sertések hizlalása s meleslegesen a baromfiaknak is főleg korpával keverve igen jó tápanyagú szolgál, mert míg egyfelől azokat bővebb tojóképesekké neveli, másfelől puha és jó húst raknak. A borjúk elválasztását megkönnyíti, mivel póttápanyagok keverésére a savó igen alkalmas s testsúlyok gyors növekedésére ép oly jó hatással van, mint a sertéseknek, mely utóbbiakra nézve, heves véralkotuknál fogva részben gyógyszerül is szolgál egyes betegségek fellépése ellen. A tejtermelés után nyert tiszta és biztos jövedelem állandólag arra készíti a gazdát, hogy minden lehető eikövesse a tej hozam növelésére, melyből folyólag az amugy is keveset hozó s nagy igényű szemtermelés önkényt kisebb térre szorul s több helyet enged a szőlő, gyök és gumós takarmány növényeknek, mi által emelve lesz a sok helyen kiapadólag csökkenő talaj termő ereje s a termelési kiadás

esik a jobban megmívelhető s a több trágyával biztosabban termelhető gabona-félék és szemes kapások kisebb térről több hozamot fognak szolgáltatni. Nemcsak papíron, de a gyakorlati életben mind megvalósíthatók ezen felhozott tényezők, csak hogy kellő alapos legyen a tejszövetkezetek szervezete.

Az állattenyésztés a megjavult talajokon termelt tápdúsabb takarmányfélék segítségével, hogy minden ágában emelkedve hasznot hajtóbb lesz — az önkényt érthető, mert a jól telet állatok nem a legelőn várják felépülést, hanem ottan tovább folytatják a hus, zsirkézés és tejtermelés jövedelmét. Észme-csere alapját képezi, ha egy rövid gyakorlati átlagos számítást veszünk fel alapul a szövetkezeti tehén egy évi jövedelméről. Ha egy gyengébben tejelő tehén naponta ad 4 liter tejet s azt 12 fillérjével számítva (savó és iróval együtt) naponta = 48 fillér 30 napon át 14 K. 40 fillér, egy év alatt (10 hónapot számítva) 144 K. s még akkor is megfelelő összeg, ha 8 hónapig tejel. A borjú értéke tegyen 55 koronát. A tehén és a borjú trágyája csak megér 40 koronát. A borjú és trágya mindig megfizeti a tehén tartásának árát, leszámítva tehát a tartás árában 55+40 K. = 90 koronát s egy 400 K. értékkel bíró tehén árának 8%-ába 32 K. s így összesen 122 K. még mindig megmarad 122 K. jövedelem. Tekintettel arra, hogy nagy átlagban s a gyengébb tejelők hozama lett felvéve a mi — a jobb tejelők, s jó téli takarmányozás és megfelelő tényezők mellett jóval magasabb tételt hozand, teljesen megnyugtatólag nézhetünk elébe a szövetkezetek után remélhető jobb közigazgatási állapotoknak.

Havasaink kihasználásának igen fontos tényezőjeként tekinthető az erdélyi juh tenyésztés megfelelő módon való felkarolása csakugyan szövetkezeti uton. A mióta a közlegelők a tagosítás által felosztottak s feltörttek az állattenyésztés eme fontossága

fehér tajtéktarajukkal folytonosan a hajó oldalát csapkodták.

Nem beszéltek egymással: nem mertek. Vavson egyik kezével a hajókortát fogta, másikkal négyszögletű sapkáját tartotta, hogy a szél le ne szakítsa fejről. Marisa apácskába kapaszkodott és az ijedség halk kiáltásával simult hozzá, mikor a hajó valamivel erősebben himbálódzott.

Rövid idő múlva megszakította az öreg a csöndet:

- Marisa!
- Nos?
- Látod?
- Látom.
- És csudálkozol?
- Csudálkozom.

De annál a csudánál, amit látott, nagyobb volt az a félelem, ami elfogta. Szintúgy volt az öreg is. Szerencséjükre csakhamar elült a tenger, a szél alábbhagyott és az ólomszínű föllegek között tört magának a nap. Mihelyt a napocsát meglátták, megkönnyebbült a szívük, mert azt mondták magukban, ez a nap „éppen olyan, mint nálunk, Lipincében.“ És csakugyan: minden, amit itt maguk körül láttak, idegen és ösmeretlen volt előttük, csak a fényes, sugárzó napvilág tünt föl előttük bizalmas barátként és védelmezőként.

Időközben mind jobban és jobban elsi-

múlt a tenger. Néhány perc múlva összeestek a vitorlák, a magas hajóhidról fölhangzott a kapitány sipja és a matrózok csakhamar hozzáálltak bevonásukhoz. Ezeknek az embereknek látása, akik a mély űr fölött a levegőben látszottak lebegni, megint csudálkozással töltötte el őket.

— A mi fiaink nem tudnák ezt — szólt az öreg.

— Ha a németek föl tudnak kapaszkodni, meg tudná azt tenni Jaskó is — felelt Marisa.

— Melyik Jaskó? Sobek?

— Dehogy Sobek! Smolak Jaskót értem, a kocsis.

— Igaz, ügyes legény az, de azt mondom neked, verd ki a fejedből! Annak semmi köze hozzád, neked semmi közöd hozzá. Te most Amerikába utazol és úri hölgy lesz belőled, ő kocsis volt és kocsis marad.

— De hiszen telke is van.

— Igen, de Lipincében!

Marisa nem válaszolt erre semmit. Csak gondolta magában: ami ránk van mérve, az történik — és mélyen, vágyakozásteljesen sóhajtott...

Időközben a vitorlákat bevonták már és a csavar olyan erősen kezdte a vizet megdolgozni, hogy az egész hajó rázkódott belé. A himbálás osaknem teljesen megszűnt. A

távolban a vizsík már teljesen kiegyenlítettnek és kéknek látszott. Mindig új és új alakok merültek föl a fődélközéből: munkások, német parasztok, mindenféle csavargók a kikötővárosokból, akik nem munkát, hanem kalandot keresni mentek Amerikába.... Tolongás keletkezett. Vavson és Marisa a hajóorr legfelső részén kerestek hát maguknak helyecskét és egy kötélcsomagra ültek, hogy csak senkinek útjában ne legyenek.

— Apácska, sokáig fogunk még így a vizen utazni? kérdezte Marisa.

— Tudom is én?... Kérdezz itt bárkit, egy lélek sem felel neked.

— Hogyan fogunk akkor az emberekkel beszélni odaát, Amerikában?

— Hát nem megmondták, hogy népünk ott tömegesen él?

— Apácska!

— Nos?

— Csudálkozni — igen, csudálkozni csak lehet itt, de Lipincében, ott mégis csak jobb volt!

— Ne vétkezz!

Kis idő múlva azután az öreg, mintha magának beszélne, mégis hozzátette:

— Isten akarata...

(Folytatjuk.)

A Zalathnai kénkovand

ipar részvénytársaság

Brassói kénsav- és mütrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű mütrágyáit

a t. c. gazdaközönség figyelmébe. — 100 q.-án alóli megrendelést legelőszerűbb az „Érd. Gazd. Egylet“ raktárához intézni. —

Árajánlatokkal készséggel szolgál a **KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, IV. ker., Décsi-utca 5. szm.**

nagymérvű csökkenést mutat, már pedig a juhtenyésztés főleg Erdélyben a mezei gazdaságnak egy olyan lényeges kiegészítője, a mit semmi egyéb által pótolni nem lehet. Minálunk kétfajta juh tenyésztetik és pedig a cigája és a racka. Az előbbi zsirdusabb tejet ad, habár nem többet, mint az utóbbi s ebből önkénynt következik az, hogy a bárányok elléskor, habár kisebbek is, de a zsirdusabb tej által gyorsabban fejlődnek, mint a rackaé. Tekintettel arra, hogy a cigája fajta bárányok gyapja kis korokban nem kedvező kinésű s ennél fogva a bőre is kevésbé értékes ott, a hol a korai bárányoztatás kifizeti magát, helyesebb a racka tartás, de a hol tenyészállatokká neveltetnek azok — ottan határozott előny adatik a cigájának s főleg a piacoktól távol fekvő helyeken.

Harmadik fő haszonvétele a gyapju tekintetében határozott tapasztalatok szólnak a cigája mellett, habár több gyapjat nem termel ugyan a rackánál, de minőségénél fogva jóval magasabb értékű. Kényesnek legelés tekintetéből egyik se mondható, sőt inkább kis igényűek, silány legelőkn is jól keresnek, még a hótakaró alul is kikaparja élelmét. Előnyükre szól az is, hogy a nagyobb hideget is jól kiállják.

Bőrük minőségében is jelentékeny különbség áll fenn, mert a racka gyapjas bunda bőrét 2 k. 40 fillérért könnyen megfizetik, míg a gyenge és vékonyabb bőrrrel bíró cigája bőre alig ér 80—85 fillért. Ezen két fajta keresztezése még idáig nem vezetett kellő eredményre s úgy látszik külön-külön e kiválasztás biztosabb és jobb eredményre vezetend. Mindkét fajta az erdélyi legelőre igen alkalmas edzett juh, mindazonáltal a silányabb, száraz legelőkn s a hol a korai bárányoztatás se indokolt, ottan mindenáron a cigája tenyésztése a megfelelőbb. Ellenkező viszonyok s tenyésztési kívánalmak mellett a lapályos, dúsabb legelőjű helyeken a racka tenyésztésének van helye.

Havasainkban van lerakva a mezőgazdák jövőjének jóléte s nagyon kívánatos volna, hogy az élen álló intéző körök mozgalmát indítanának azok célszerű kihasználása tekintetéből, hisz az annyi küzdelem és oly sok vér árán megtartott székelyföld még ma is elég kihasználatlan kincset tartogat övéi számára, a mi által a kívándorlás eszméjét a megélhetés biztos reményével lehet felváltani, s csak alapos és biztos kezdeményezés mutatkozzék, lesznek annak követői mindig. Fájdalmas gondolat volna az, hogy a mit őseink ezer veszély között karddal meg tudtak védeni — az áldást osztó csendes béke alatt, a mely minden téren a fejlődés és haladás kora — drága földünk a pusztulásnak essék áldozatul.

Nagy Imre.

A rétek tavaszi gondozásáról.

Folyton emelkedő állattenyésztésünk napról napra aktuálisabbá teszi a rétek jó művelését. Mig tiz — tizenkét esztendővel ezelőtt az erdélyi gazdák legnagyobb része még úgy beszélt a szénájáról, hogy annyi az, hogy azt sem tudja, hova tegye, addig ma már azt látjuk, hogy fejöket csavarják, s folyton panaszkodnak, hogy nincs elég takarmányuk. A felületes szemlélő erre a dologra azt mondja, hogy nekünk tekintettel arra, hogy évszázadokon keresztül, folyton mint rétek használtatván, kimerültek s most nem teremnek oly mennyiségű szénát, mint akkor, a midőn teljes termőképességükben voltak, s ebben megnyugodva, mint változtathatatlanban, szántóföldjeink egy részén, mesterséges takarmányt termelnek.

A mesterséges takarmányok termelése, semmi szín alatt sem itélendő el, ott a hol arra szükség van; a hol oly csekély a rét, hogy a legjobb művelés mellett sem képes eltartani az állatokat, s a viszonyok indokoltá teszik a nagyobb marha tartást. Minden oly

esetben azonban, a midőn a rét nagyobb befektetés nélkül átalakítható, javítható, vagyis oly karban hozható, hogy állatainkat elegendő takarmánnyal képes ellátni, ott a mesterséges takarmány termelésnek helye nincsen, sőt mint oknélküli költséget szaporító művelési ág, elvetendő.

Minden gazdának tehát, mielőtt mesterséges takarmány termeléshez fogna, először rétején kell körültekintenie, azt alapos vizsgálat alá vennie, hogy mily költséggel holdanként mennyi termést produkálhat, s ha a vizsgálat csak közepes eredményt mutat is, akkor is fogjon hozzá rétéjének javításához, mert meglehet győződve, hogy e közepes eredmény csak az első évben marad közepes, s évről-évre mind kisebb és kisebb befektetéssel, munkával, nagyobb és nagyobb eredményt fog elérni.

A rétek gondozása két időszakra esik, ugymint az őszi és tavaszi gondozásra. A napokban beállván a tavaszi gondozás ideje, most főleg arra terjeszkedem ki. A rétek, a mint tudjuk, két csoportra oszlanak, ugymint mű vagy öntözésre berendezettek és közönséges vagy természetes rétekre. Nagyon természetes, ha kétfélék a rétek, ugy azok gondozása is kétféle kell hogy legyen.

A műrét tavaszi gondozásának leírását hagyom későbbre, mert az mindazt magában foglalja, a mit a természetes rét megkíván; csak nem elégszik meg vele, hanem ezen kívül mellék munkákat követel.

A rétek tavaszi gondozása, még a tél folyamán veszi kezdetét, gondos gazda még a tél folyamán, midőn vagy egyáltalán nincs hó, vagy oly kicsi, hogy a talaj felszine jól kivehető, megjárja rétéjét, s alaposan szemre veszi, van-e rajta hangyaboly, vakondtúrás, s ha van, azt a tél folyamán, vagy kora tavasszal széjjel vereti. Kora tavasszal rétéjét jól megboronálja és pedig kettős okból, először, hogy a megkeményedett feltalajt megporhanyítsa, s így a lavigőnek a talajba jutását lehetővé tegye, másodsor, mert a pázsitfélék mint sekélyen gyökerezők, a gyökerek megsértetnek, s a sértés helyén új egyedek hajtására kényszerítjük, a harmadik előnye továbbá a boronálásnak, hogy a tavaszi esőket jobban összegyűjti a megboronált talaj, mint a boronálatlan, még pedig két okból. 1. Mert a megporhanyított talajba könnyebben beszivárog a nedvesség. 2. A beszivárgott nedvesség a boronálás által a talaj hajcsövessége meglévéen gyengítve, a nedvesség elpárolgását csökkenti.

A rétek boronálása után közvetlen következik azok újból megvizsgálása, még pedig a gyomok tekintetéből. Gyomot jó gazdának három okból nem szabad tűrnie. 1. Gyomok ép ugy, mint a fűfélék, helyet foglalnak a talajon s így mindazon terület, a melyet gyom foglal el, elveszetteknek tekinthető, miután elfoglalta azt a jó fűtől. 2. A gyom, hogy táplálkozzon, tápanyagát a talajból kell hogy szedje, tehát ismét csak a jó fűféléket lopja meg. 3. A gyomok egyrésze mérges, egyrésze rossz ízű, az állatok által nem élvezhető, egyrésze pedig szúrós, s így midőn állatainkat etetjük, az ilyen nem élvezhető gyom egyrésze a jó takarmánnyal egyetemben ezekben marad, a mi nagyon természetesen meglehetősen nagy takarmány pocsklás. Ami sokak azon állítását illeti, hogy a szecs-kázással segíthetünk, nem áll, sőt meg kell hogy jegyezzem, hogy ezzel nem csak, hogy nem segítünk, sőt inkább egy bajt tetőzünk másikkal: mert ez esetben az állat nem tudván kiválasztani az egészséges takarmányt a mérgesből, különböző betegségek fognak fellépni istállónkban.

A gyomosítás után a természetes rétet vizsgáljuk meg, különösen szárazabb természetű réteknél fontos az, hogy házilag minden költség nélkül, egy-két kisebb csatorna húzása által, nem-e érhetnénk el, hogy nagyobb szárazság esetén, egy kevés vízzel eláraszthassuk. A mit ha rétünknek csak 4—5% esése van, el is érhetünk két kisebb csatorna

húzása és egy viztartány ásása által oly csekély költséggel, hogy az első esztendei széna termés többlet visszalizeti a beléje fektett tőkét.

Itt kívánom megjegyezni, hogy tavasszal a rétet legeltetni, bármilyen állattal is oly hiba, a mely egy egész évi széna termésünket tönkre teszi, nemcsak mennyiségben, de minőségben is.

A széna kaszálásig több dolgunk a természetes réten nincs. A rétek kaszálása mindig akkor történjen, a mikor a füvek zöme virágzásban van. A korai kaszálás, a midőn a virágzás csak kezdődik, nem jó azért, mert nagyon kevés szénát nyerünk. Az elvirágzott rét kaszálásának hátránya, hogy a nagy mennyiségű takarmány a mit nyerünk, izetlen, fás, és az állatok által nehezen emészthető.

A kaszálás bevégeztével, a mint a széna annyira megszáradt, hogy begyűjthető, gyűjtjük fel, s ne hagyjuk boglyákban a réten, hanem lehetőleg mentől előbb vigyük el onnan, mert a boglya helyén, ha sokáig állnak azok ott, foltok támadnak, miután a boglya alatt a fű kivesz.

A boglyák elszállítása után, hogy a sarju növekedését sietessük, a bővebb sarju nyelés szempontjából a rétet boronáljuk meg. Sarju kaszálásnál ugyanazok a szempontok vezessenek, mint a széna kaszálásnál.

Az öntözhető réteknél ugyanezek a dolgok lépnek fel tavasszal, csak hogy ezeknél kora tavasszal, mihelyt a fagy megengedi, a földmunkákat rögtön vegyük szemügyre, a csatornákat, az azokban lévő zsilipeket, mert ha egyetlen egy évben a legcsekélyebb mulasztást követjük el, akár az árkok tisztításánál, akár azok csövének szabályozásánál, akár a zsilipek jó karban tartásánál, már a második évben kiszámíthatatlan káraink állhatnak be. Az öntözhető réteknél azoknak nemcsak tavaszi, de őszi legeltetése is, minden körülmények közt kivan zárva, mert még a legdrágább takarmány világban is, több kárt tesznek az állatok az ilyen réten, mint a mennyi hasznot nyújt a megtakarított takarmány.

A rétek őszi gondozásáról, ugy szintén azok termés hozamáról a következő számban.

Hosszú Albert

Hullott és roncsolt alma értékesítése szeszalakban.

Azon reményben és annak tudatában, hogy kísérleti cikkem által, — ha kismértékben is, de legalább valamennyire hozzájárulhatok az alma értékesítésnek fellendítéséhez, hozom a nyilvánosság elé kísérletképpen eszközölt tapasztalataimat.

Bérgazdaságomban bő alma termés mutatkozott a múlt esztendőben, azonban előre beláttam, hogy nem sok hasznot fog hajtani: Egyszer azért, mert mind régi vénfák hozták a termést, a mely fák nem nemesítés által voltak előállítva, hanem magról kelt fák voltak; másodsor azért, mert szeptember első felében kevés jégverés érte és hamarabb kezdett hullani az alma, mint a rendes érési időszak.

A nagymértékben hullani kezdő almával nem volt mit tennem, mint összeszedni, s gondoltam, ha almabort lehet csinálni, miért ne lehetne szeszt is főzni belőle. Ezen gondolatomat megis valószínűsítettem a következő eljárással:

Az összeszedett alma rothadásnak indult részét kivágattam és az így megtisztított részt összetörtem egy váluba, az így nyert mustot beletettem egy kádba, mindaddig míg a kád teljesen megtelt, kissé megnyomkodva. Az ily formán megtöltött kádat a napmelegén hagytam tetejét deszkával beborítva, míg az erjedés folyamatán keresztül ment, 20—25 napig, míg az erjedés egészen megszűnt.

Ezután hozzáfogtunk a kifőzéshez, mely eljárás semmiben sem különbözik a szilva

kifőzésétől, tehát feleslegesnek tartom a főzés módját leírni.

Kísérletem miképpen vált be, azt az alábbi adatokban tüntethetem ki:

1. Az összeszedett hullott alma volt 30 liter
2. Felszedési költség á 20 fill. = 6 K. — fill
3. Őszetörése 4 napszám á 60 fill. = 2 „ 40 „
4. Főzési engedély 24 órára 11 K.
50 fill. 3 napra = 34 „ 50 „
5. 4 méter fa á 2 K. = 8 „ — „

Tényleges kiadásom volt összesen 50 „ 90 „

Kaptam 140 liter 53 fokos pálinkát, ebből a főzőüstért és a főzőszemélynek kiadtam minden hatodik litert, összesen 23 litert, maradt nekem 117 liter pálinka, literit 1 koronába számítva = 117 korona, tehát 30 liter elveszendő almáért jobb a fenti haszon.

Ha tekintetbe vesszük azon tapasztalatomat, hogy az almapálinka sokkal élvezetesebb és mondhatom egészségesebb, mint a szilvapálinka és jobb a humbugos konyaknál, ha szélesebb körben megösmernők, még nagyobb értéket is lehetne elérni.

Azonban feltéve azt, hogy nagyobb mennyiségben nem fog kelendősegre szert tenni, úgy is az egy korona értéke meg van, a mi szintén az alábbi számításból is kitűnik: Ha veszünk napszamosoknak szeszt, 160 fillérrel literit, lesz belőle 3 liter pálinka, s az így nyert pálinka benne van 53 fillérbe. Ha egy liter alma pálinkához adunk egy liter vizet, nagyon jó iható és egészséges napszamos pálinkát nyerünk utánna, tehát megvan a korona értéke egy liternek így is.

A fentebbi kísérletnek alapján ajánlom minden gyümölcs termelő gazda társamnak, ne engedje hulló és szedés közben összeroncolt almáját egészen elpusztulni, hanem főzesse ki pálinkának. Minden községben akad főzőüst, s könnyen kifőzetheti, mert nézetem szerint még a piacra szánt almának is ez által emelhetjük értékét.

Azon óhajommal fejezem be kísérleti cikkemet, vajha többen meritenének tanúságot belőle és követnék a példát. Utójjára felkérem azon követőket, kik jövőben megteszik próbájokat, ne sajnálják az „Erdélyi Gazda“-ban az eredményt közzétenni.

Barra Mózes.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

Felelet E. A.-nak. A kávé-cikória (katáng)termelése csak pótkávégyár közelében fizeti ki magát, a hová őszszel a cikória-gyökeret saját fogatunkkal legfeljebb 5—6 óra távolságról olcsón beszállíthatjuk. Távolsági vidéken csak úgy fizeti ki magát, ha a termelő egy e célból épített, fűtött szárítóban maga szárítja, sőt pörköli a gyökereket, — ilyenformán 60—75%-al megkevesbitvén a súlyt — a vasúti szállítás költségeit is megbirja. Fentebbiekből az is következik tehát, hogy a legközelebbi pótkávé gyárral előbb szerződni kell. Az szokta adni a magot is. Mészrétegű, tápdús talajt szeret, a katáng gabonafélék után következik, mély gyökérzetű növények után nem diszlik. Soványabb földet érett trágyával kell trágyázni, vagy őszszel 250 kgr. szuperfoszfáttal s tavaszszal a vetés előtt 100 kgr. chili-salétromot adunk. Inkább korán, április hóban kell vetni. Előbb azonban őszszel határozott mély szántást kell adni. Kat. holdankint 4 liter magot 15 cm.-res sorokban kell vetni. Sűrűn kell kapálni, 18 cm.-re egyezni, s a gyökereket szeptember végén szedik. Ez ásóval a legpontosabb, tehát nehéz és költséges munka. — Szokták a répaemelők ekével is szedni. További kezelése olyan, mint a cukorrépáé. Holdankint 240—260 q. terem s ennek mmázsáját a kassai gyár 3—4 koronával váltja be. A szárított gyökerek mmázsájáért 16—18 koronát adnak. Mint látjuk, kevés olyan hely lehet a Királyhágón innen, a hol vagy a pénz, vagy munkahiány, vagy biztos piac, elegendő üzleti szellem hiányában bele lehetne fogni a katáng

termelésébe, s szinte kéri, hogy ezt a kerteszerű termelést cukorrépa termelésnek kell megelőzni. Bővebb adatokkal Gerlóczy Gejza, kassai gazd. tanár, vagy az ottani cikória-gyár szolgál. A termeléssel pedig Abaujmegyében a Bernád-völgyön lehet megismerkedni.

A *mustár-mag* termesztése már egyszerűbb dolog. A magból olajat; mustárlisztet, orvosságot nyernek — tehát megint csak akkor termelhető, ha már előbb biztosítottunk vevőt — mert nem rendes piaci termék s csak kevés helyen s kicsiben termelik. Vályog vagy fekete homoktalajt szeret, apró földmunkát s hüvelyesek vagy takarmányosok után következik. Ápril végén vetik sorba s holdanként 12 kgr. mag kell 15 cm. sortávolság mellett. Tizenöt hét múlva megérett s lehet szedni s ponyván kicsépelni. Holdanként 2—3 q. terem. Van fekete és fehér mustár. Utóbbit trágyás földbe *zöldtakarmányul* is vetik sűrűn szórva s 6—7 hét múlva kaszálható, Juliusig minden hónapban vethető. Mindkét növény leírásával bővebben foglalkozik: *Szecsény István* (Kolozsvár) „Mezőgazdasági Növénytermelés“ s *Cserháti Sándor* „Különleges Növénytermelés“ című könyveikben. **Borona.**

Háztartás.

A disznóölés más módja.

II.

A zsírolvasztás és húspácolás.

A zsírolvasztásnál egyik fő dolog, hogy a kiolvasztandó kövér részek egyenlő nagyságu darabokra legyenek felvágva. Erre ügyelni nagyon fontos dolog. Mert ha kisebb-nagyobb darabokra felvágva dobjuk a kövérséget az olvasztó edénybe, a kisebb darabok hamarabb sülnék át s mikorra a nagyobb darabok is elkészülnek: amazok megégnék, vagy az edény fenekéhez sülnék s ezáltal a zsír égett szagot kap s élvezhetetlen lesz. Minél nagyobb darabokra vágjuk a kövér részeket, annál később készülünk el az olvasztással. Ezen okból legcélszerűbb mogyoró nagyságúra vágni fel azokat.

Az is fontos dolog, hogy a különböző fajta zsiradékot ne összevegyítve, hanem mind külön edényben olvasztjuk, mert a hár leg hamarabb olvadna, meg ég azalatt, míg a szalonna kiolvad. Ezenkívül a hájszirt ha külön szűrjük, azt vaj helyett is használhatjuk, finomabb tészták készítéséhez, mely alkalommal azt előbb hideg vízben jól kidörzsöljük.

A bélszirt azért is külön kell olvasztani, mert ez — a legnagyobb gondozás mellett is — némi szaggal bír, mely a többi zsirt is elszagositja, de nem is olyan állandó, mint a szalonnazsirt. Ezért ezt is külön kell szűrni s legelőször fogyasztani; lehet azonban csak is rántáskészítéshez használni fel.

A jó zsír olvasztásánál nagy figyelemre van szükség. Míg ez tart, egyebet nem szabad dolgozni, mert egy percere is ott hagyni káros és veszedelmes lehet.

Legcélszerűbb egyszerre négy egyenlő nagyságu vasfazékba tenni tűzhöz a zsiradékot és azokat rendre, folytonosan kavargatni, mit egy ember meggyőzhet, de folytonosan is van tenni valója. A mint a hár olvadni kezd, annak levéből egy-egy merítő kanállal átesszünk a többi fazakakba; ezáltal megóvjuk azokat az odasüléstől és gyorsítjuk az olvasztást.

Az olvasztás megkezdése előtt el kell helyezni kézügybe a zsiros kannákat, egy üstöt és rajta egy sodrony szitát. Az edények tiszták és szárazak legyenek.

Addig kell olvasztani a zsirt, míg az tiszta, átlátszó és a teportöve egyenletesen zsemle színű sárga; ha az olvasztás vége felé a zsír nagyon habzik, a tüzet gyengíteni kell, mert a nagyon habzó zsír könnyen kifut s ebből nagy tűz s házégés keletkezik. Arra is nagyon kell ügyelni, hogy a forró zsirtba valami véletlenül viz ne ömöljön, mert ekkor szintén kifut és meggyúl a zsír, s az ember maga is összeég.

A megolvadt kész zsirt azonnal le kell

venni a tűzről és az üres üst feletti szitába tölteni s abban a töpörtyüt fakanállal megnyomogatni, hogy a zsír mind kicsépegjen. Ha ez alatt egy más fazék zsír is készen lenne, azt szintén azonnal le kell venni a tűztől s míg a szita megürül, egy olyan dézsába állítani, melynek fenekén pár újjnyi víz van; ez által megóvjuk a zsirt a megégéstől, de azért folytonosan kell kavargatni addig is, míg a szitába kitölthetjük.

Mikor az üstbe töltött zsír némileg kihült, vigyázva átmérjük azon edénybe, melyben elakarjuk tartani. E célra legalkalmasabbak a bádóg kannák. Az ezekben teljesen kihült zsirt másnap gyenge meleg zsirral fel kell tölteni s télen hideg kamrában, nyáron pincében kell elhelyezni.

Az üst fenekén mindig marad egy kevés zavaros zsír, melyet a bélszirt szűrve, rántáshoz használunk fel.

Az összes töpörtyüt megint tűzhöz tesszük és gyenge tűznél — folytonosan nyomogatva és keverve — olvasztjuk, mi úton még pár kupa zsirt nyerünk.

A töpörtyüt gyenge melegen, rétegenként megszóva egy edénybe nyomogatva tesszük el, a mikor ez hónapokon keresztül jó marad és használható.

A *sonka-pácolás* szintén fontos szerepet játszik a disznóölésnél. Mert hát ki ne szeretné a jó sonkát? Pedig az eljárás egyszerű.

Négy sonkához veszünk koriander magot 5 krra, fenyő magot 5 krra, babérlevelet 2 krra, salétromot 2 krra és négy fő foghagymát. Ezeket külön-külön mind meg kell apróra törni. Legcélszerűbb e végre egy kávéőrölt tartani, mert ezzel egyenletesen és gyorsan dolgozhatunk. A foghagymát mozsárban törve, két deci meleg vízzel felhígítjuk.

Ekkor a tegnap beszózott sonkákat, egyenként, mindenütt behintjük salétrommal és ezt jól rádörzsöljük. Ezután vesszük a foghagymát és azzal dörzsöljük be a sonkákat s így bele mártjuk és tele hintjük a koriander, fenyőmag és babérlevél porral, melyeket előre összelegyítettünk volt.

Ekkor a sonkákat egy dézsába tesszük, és napjában kétszer megforgatjuk, mely alkalommal a magból eresztett páclében mindegyiket egyenletesen megnedvesítjük. Ezt 8 napon keresztül kell művelni, mely idő alatt a sonkát mérsékelt meleg szobában (+5—6 C) tartjuk. A kilencedik napon minden egyes sonkát egy-egy kampós fácskához kötünk és füstre akasztjuk, a hol 4—5 nap alatt szép pirosra füstölődik. Ekkor levéve, hideg, szelős helyre aggatjuk fel. A nyárára megmaradt sonkákat havonként egyszer, — de csak is a meleg idő beállta után — szükséges apró sóval bedörzsölni.

Hogy a sonka — kenyértésztában vagy forrázott málélisztben — kisütve sokkal jobb mint főve: azt mindenki tudja, a ki próbálta.

Paprikás szalonnát, jó izűt és állandót készíthetünk, ha — egy szalonnához — 10 cső csipős paprikát felhasználva, fél liter vízben jól megfőzzük s ezen paprikás levet, forrón és folytonos dörzsölés közben rátöltögetjük a már beszózott szalonnára; mikor pedig ezt beitta, bedörögöljük 4 fő összetört és 2 deci vízzel felhígított foghagymával.

Ezután 4—5 napig egymásra hajtogatva hagyjuk a szalonnát +5—6 C fokú meleg helyen; ekkor felteszszük füstre, hol 2—3 nap alatt pirosra füstölődik; ezután hűvös és szelős helyre felakasztjuk.

Az ilyen szalonna sokkal jobb izű az ugynevezett „Kaizer-Fleischmál“, nem avasodik, nem fergesedik s 3 ik évre is el áll.

A *füstölésnél* nem tartom helyesnek a hosszas füstölést, mert a hús kiszárad, s izetlen, azaz hűsízét elveszti.

Mérsékelt meleg és gyors füstöléssel sokkal jobb izű dolgokat nyerünk.

Falu helyen alkalmas füstölő a sütőház, melynek sátoros keményébe a húsokat felaggatjuk, minden füstkipárást gondosan elzárunk és a sütökemencébe egy száraz butykót

betéve, azt apró forgácssal meggyújtjuk. Az így nyert sűrű füstben gyorsan és szépen füstölhetünk.

Z. K. E.

Könyvszemle.

„Szőlőszeti Levelek“ címen Székelyhídy Viktor, az alsó-fehérvármegyei gazdasági egyesület titkára följötté tanulságos és érdekes füzetet írt. Öt levelet foglal magában a füzet, melyben szőlőszeti tanulmányútjának tapasztalatairól és tanulságairól számol be a szerző. Az első levél Nagyváradról kelt, ahol az új amerikai szőlőkultúra tanulmányozása céljából két napot töltött a szerző s ahol különösen a város tulajdonát képező és kezelése alatt álló 20 kat. hold nagyságú amerikai telepet, annak berendezését és művelési módját tanulmányozta és ősmerteti. A második levélben különösen érdekes az a rész, mely Sándor Józsefnek bihar-diószegi 32 holdas oltvány szőlőtelepéről szól, a melyben átlag 9 éves szépen termő tőkék voltak a figyelmet magukra. „Sándor Józsefnél — mondja a szerző — láttam egy direkttermő amerikai speciálitást, a mely talán több figyelmet érdemel. Eme direkttermő amerikai fajta 1888-ban lett elültetve Franciaországból bevezetett vesszőkből; ma 5000 tőkéen teljes termést adott. Neve: Delavart; ojtás nélkül terem, bora igen jó, hasonló a szomorodni-másláshoz.“ A harmadik levél a tokaj-hegyaljai szőlőkultúrával, különösen a tarziali és sárospataki telepeket írja le. A negyedik levél a balatonvidéki szőlőtelepekkel foglalkozik, Siófok, Balaton-Füred, Arács, Csopak, Révfülöp és Badacsony telepeit ősmertetve. Az ötödik levélben a híres paulis-barackjai és lippa-barackjai állami telepek szakszerű érdekes leírását kapjuk. Melegen ajánljuk szőlőtermelő gazdáink figyelmébe a füzetet. Kapható szerzőnél Nagy-Enyeden. Bolti ára 1 korona. Az alsó-fehérvármegyei g. e. tagjai díjtalanul kapják.

EGYLETI ÉLET.

Igazgató-választmányi ülés.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya 1902. évi január hó 29-én ülést tartott.

Jelen voltak: Cs. Szabó József egyl. elnök, báró Jósika Gábor egyl. alelnök, Benkő Mihály, Bornemissza Elemér, Eöry Tivadar, Gyárfás Benedek, Lészai Ferenc, Matskássy Pál, Molnár Sándor, Nagy Dezső, dr. Szentkirályi Ákos, Tulogdy Samu egy. vál. tagok és Tokaji László egyl. titkár.

Elnök az ülést megnyitja és a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére fölkéri Gyárfás Benedek, Reich Albert és Benkő Mihály vál. tagokat.

1. Múlt évi december 28-i ig.-vál. ülés jegyzőkönyve felolvastatván, tudomásul vétetik.

2. A pénztár november havi forgalmáról szóló kimutatás

11705.09 K. áthozattal

12421.01 » bevétellel

860.46 » kiadással és

11560.55 » maradvánnyal,

a decemberi pénztári forgalomról szóló jelentés

16960.80 K. áthozat és bevétellel

1713.95 » kiadással és

15246.85 » maradvánnyal tudomásul vétetik.

3. Közgyűlés napját ig.-vál. f. évi március 23-án délelőtt 10 órára tűzi ki s tárgyainak előkészítésével az elnökséget az alapszabályok értelmében megbizta.

4. Egyleti titkár előadja az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédszolgálatnak 2041. sz. átiratát, melyben a pénztárnak múlt évi működését ősmerteti és közli a balesetek alkalmazásával követendő eljárást a kötelezően biztosított cselédeknek a munkaadókat illetőleg

Ig. választmány több tag felszólalására elhatározza, hogy felír a földművelési miniszterhez, hogy a körörvosok határozottan utasitan-

dók a rendes tagok betegségi eseteiben is a szabályszerű eljárásra, valamint hogy a segélypénztár egész eljárása lehetőleg egyszerűsítendő legyen.

5. Egyleti titkár előadja az O. M. G. E.-nek kérdő felszólítását, melyben választ kér arra, hogy hazarészünkben milyen mértékben lesz hűsített tenyésztve? indokolt-e a hűsítés tenyésztése?

A kérdések megválaszolására ig. választmány Reich Albert és Jakab László tagokat kéri meg.

6. Egyleti titkár előadja, hogy az erdélyrészi gazdatiszti kar kívánságára az egyesület megalakulása előrehaladott stádiumban van, az alapszabályok tervezete elkészült és a jövő hó 9-én Nagy-Enyeden lesz az alakuló közgyűlés.

Igazgató-választmány örömmel üdvözli ezt az egyesülési mozgalmat és képviseltetésére az alakuló közgyűlésre fölkéri: br. Jósika Gábor elnököt, Lészai Ferenc, báró Bornemissza Elemér, Albert Dénes, Tulogdy Samu, gr. Teleki Árvéd, br. Bánffy Kázmér, Miksa Elek, Benkő Mihály, Vinczenty Miksa és Vinczenty Károly egyleti tagokat.

7. Egyleti titkár előadja a M. Á. V. átiratát, melyben tudatja, hogy az erőtakarmányokra (korpa, olajpogácsa, kukoricadara és malomkonkoly) ugyanazon szállítási kedvezmények vannak a jelen évben is érvényben, mint aminők a múlt évben voltak.

Ig. választmány az átiratot tudásul veszi, de a szállítási kedvezménynek fölhasználhatása céljából szükségesnek tartja fölírás útján annak kieszközölését, hogy a szállítási kedvezményre föl jogosító igazolványok egy egységes számra való hivatkozással legyenek kiállíthatók könnyebbé okáért.

8. Egyleti titkár előadja, hogy az elnökség a választmánytól nyert meghatalmazása alapján a köztelek kiadása ügyében érintkezésbe lépett Szatmári Jónás helybeli lakóssal és annak a választmány határozatától függően évi 1200 kor. bérért azt kilátásba helyezte.

Ig. választmány elnökség intézkedését azal a hozzáadással hagyja jóvá, hogy nevezett vállalkozó 600 korona óvadékot tegyen le, vagy pedig egyl. titkár szavatoljon a köztelek állagában okozható esetleges károkért.

9. Előadatik a k.-monostori gazdasági tanintézet átirata az egy megüresedett állami ösztöndíjas helyre beérkezett 6 folyamodványra vonatkozóan.

Ig. választmány a tanári testület által első helyre jelölt Benedekfi Sámuel II. éves tanintézetit hallgatónak ajánlja az állami ösztöndíjra.

10. Előadatik az a.-fehérvármegyei gazdasági egyesület átirata, melyben f. évi május havában rendezendő díjazással egybekötött tenyészállatkiállítására 200 korona díj hozzájárulást kér.

Ig. választmány a f. évi rendkívüli kiadásokra való tekintettel a múlt években adott 100 korona díjhozzájárulást engedélyezi.

11. Előadatik a földművelési miniszternek 641 eln. VII. 2. számú leirata, melyben f. évi január hó 13-án egyletünk által 16. II. 2. szám alatt tett fölterjesztésre a mezőgazdasági szaktudósítók föladatát és hatáskörét körvonalozza és tudatja, hogy az egyesületnek az a kérelme, hogy a szaktudósítók maguk lépjenek érintkezésbe a tartózkodási helyükön erre alkalmasnak tartott üzleti körökkel: kereskedőkkel, vagy bizományi cégekkel, azokkal egyezkedjenek, stb.: nem teljesíthető, mert ily irányi működés a szaktudósító föladat körébe, mely általában a közzgazdasági viszonyok tanulmányozása és kutatása, már elvi szempontból sem utalható. — Tudomásul szolgál.

12. A földművelési miniszternek 392. eln. IV. 3. b. sz. leirata, melylyel Csárer Lajos gazd. szaktanár «Komlótermelési viszonyok Magyarországon» című füzetét az érdeklődők között való kiosztás és ez egylet könyvtára céljára 50 példányban megküldi. — Tudomásul szolgál.

13. Előadatik a székely kongresszusnak

ügyében f. hó 16-án tartott értekezletnek határozata, melyben bennfoglaltatik, hogy a székely kongresszust az O. M. G. E. az E. K. E. egyletünk, az E. M. K. E., a Székely Egyesület, a marosvásárhelyi kereskedelmi- és iparkamara és a marosvásárhelyi Székely Társaság hívják egybe és rendezik — Tudomásul vétetik.

14. Egyleti titkár előadja, hogy az egylet kiterjedt ügykezelése miatt a jelenlegi iroda szűk és alkalmatlan már és kéri, hogy az elnökség fölhatalmaztassék tágasabb, a célnak megfelelő alkalmas helyiség keresésére.

Igazgató-választmány elvileg egyetért titkár indítványával, de célszerűségi okokból azt határozza, hogy az elnökség öszre gondoskodik megfelelő egyleti helyiségről.

15. Egyleti elnök előadja a kolozsvári városi, 1902. január 1-én életbelépett vámtarifának úgy a termelő, mint a fogyasztó közönségre nézve sérelmes és káros irányát, rendelkezéseit és alkalmazását, mely egyes cikkeknel, miut péld. a tejnél is aránytalanul magas megvámolásra vezet. Javasolja, hogy az egylet a vámtarifa megváltoztatása ügyében a városi tanácshoz, illetve közgyűléshez terjessze át kérését.

Többek pártoló hozzászólása után ig. választmány az elnökséget bizza meg a kérés megszerkesztésével és beadásával.

16. Reich Albert ig. vál. tag a múlt évi november havi ig. választmányi határozatra hivatkozva, alaposan kifejti a Kolozsvárt létesítendő sertéskonzumvásár szükségességét és előnyeit és javasolja, hogy a novemberi határozatnak minél előbb érvény szereztessek.

A novemberi határozat végrehajtására ig. választmány utasítja elnökséget.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Csikmádfalvi Ferenczy József

az Erdélyi Gazdasági Egylet tagja, Kolozsvármegye törv. hat. biz. virilis tagja, Kolozsvármegye t. főjegyzője január 20-án Korpádon elhunyt. Jelen képzettségű, tevékeny és jó gazdát vesztett el benne hazarészünk mezőgazdasága, mely pedig minden szakképzettségre, tevékenységre olyan nagyon rászorul. Nyugodjék békével.

— **A borvizsgáló bizottságok.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893: XXIII. törvénycikk 11. §-a értelmében alakított *állandó borvizsgáló szakértő bizottságok* tagjává az 1902. évre a következőket nevezte ki: a *budapesti* borvizsgáló bizottságba: Ágoston József kir. tanácsos földbirtokost; Forster Gézát, az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület igazgatóját; Görgey Gyula cs. és kir. kamarás, tállyai földbirtokost; Hertelendy Ferenc földbirtokos orsz. képviselőt és Lindmayer Ferenc székfővárosi törv.-hat. biz. tagot; a *kolozsvári* borvizsgáló bizottságba br. Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, orsz. képviselőt; Simay Ferenc földbirtokost; dr. Szentkirályi Ákos gazdasági tanintézetit igazgatót; Tokaji Lászlót, az erdélyi gazdasági egyesület titkárát és Weisz Józsefet, az erdélyi pinceegylet igazgatóját.

— **Az „Erdélyrészi Gazdatiszti Egyesület“**-nek febr. 9-ére Nagy-Enyedre kitűzött alakuló közgyűlése iránt gazdatiszti és birtokos körökben egyaránt nagy és meleg érdeklődés nyilvánul. Eddig több mint száz gazdatiszt tudatta az Erdélyi Gazdasági Egylettel, hogy az enyedi gyűlésen személyesen megjelenik. A birtokosok köréből is számosan készülnek megjelenni s remélhető, hogy az alakulandó egyesület mindjárt az első napon több száz rendes és alapító taggal fog megindulni.

— **Vetőmag a gazdáknak.** A földművelésügyi kormányzat minden esztendőben olyan

ipari növények magvait, melyek termelése kivánatos, vagy a melyek elfajulásra hajlandók és fölújításra szorulnak, főleg a kisczárának szokott szétosztani. A vetőmag kiosztása az 1902. gazdasági évre tetemesen növekedett, tekintettel a vidékenként mutatkozó kedvezőtlen termésre és a termés minőségére, mely miatt a gazdáknak sok helyen alkalmas vetőmagot kellett beszerezniük. A földművelésügyi minister rendeletére a kisbéri, bábolnai, mezőhegyesi, fogarasi ménésbirtok és a gödöllői koronauradalom bocsátotta vetőmagnak alkalmas termését a gazdák rendelkezésére. Az intézkedés a gazdák tudomására jutván, nagy számban szerezték be a helyekről vetőmagszükségleteiket és pedig főleg a kisczárák, mert a minister akként rendelkezett, hogy a jelzett állami uradalmak vetőmagkészlete kisczárának jusson. Így őszi buza 9027, rozs 540, tavaszi árpa 416 mázsa osztott ki vetőmagul. Tetemes a vetőmagnak kiosztott búkköny 536 és a takarmányrépamag 134 mázsa.

— „A mindennapi kenyérért“ címen jelen számunk tárcarovatában megkezdjük *Sienkiewicz Henriknek*, a világhírű lengyel írónak egyik remek szép, megrendítően igaz regényét. Ahogyan ő leírja az Amerikába kivándorló paraszt sorsát, ahogyan lerajzolja az utazást, a kenyérért való küzdelmet Amerikában; azt a borzalmas végzetet, mely ott a tapasztalatlan kivándorlóra leselkedik: az kijózanítóbban hathat a hazája elhagyására készülő parasztra, az a maga mesteri rajzával jobban áthathatja a nép lelkét, mint akármiféle rábeszélés, akármilyen törvényes intézkedés. Sienkiewicz regényei közt talán egy sincs, melyben olyan művészi tökéletességgel, olyan genialis eredetiséggel lenne a tárgy kidolgozva, mint ebben. Különös figyelmükbe ajánljuk olvasóinknak ezt a remekművet. Olvassák azzal a gyönyörűséggel, melylyel a valóság remek rajzolása eltölthet. Terjeszszék a között a nép között, mely a fölvilágosításra, kiábrándításra annyira rászorul.

— Eladó széna- és szalmakészletek. A gazdasági tudósítók jelentése nyomán az eladó széna- és szalmakészletekről ezeket közölhetjük: Háromszék vármegyében: Alsó-Csernáton, Márkosfalva és Dálnok községekben kisebb-nagyobb mennyiségű széna és szalma eladó. Kivánatra felvilágosítást ad Hadnagy Gyula gazdasági tudósító Dálnokon. Hunyad vármegyében: Hátszegen, Bernát Bélánál 300 mm. és Roth Adolf bér gazdaságában, ugyanott pe-

dig 200 mm. széna eladó. Maros-Torda vármegyében: Kaál községben 1260 mm. első minőségű réti széna, mm-kint 4 K. árban és 300 mm. jó búzaszalma, mm-kint 1 K. 60 fil. árban, helyben átvéve, eladó. Posta- és vasutállomás Marosvásárhely, Kaál községtől 18 km. távolságra van.

— Szegedi gazdák a vámterületről. A Szegedi Gazdasági Egyesület vasárnap közgyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy pertolja a Fejérmegyei Gazdasági Egyesület átiratát az önálló vámterület mellett; ezenkívül külön is felírta a kormányhoz. Ezzel a határozattal a közgyűlés leszavazta a választmányt, mely a közös vámterület álláspontját képviselte előterjesztésében. Ugyanezen a közgyűlésen megajánlották a tisztújítást is; elnök lett *Lichtenberg Mór*, alelnök *Bokor Pál*.

— Eladó lencse. Lapunk közvetítő osztályánál 36 métermázsa lencse van eladásra bejelentve. Minta és ajánlat ugyanott (Deák-Ferenc-utca 11. megkapható).

— Hasznos és díszes kiállítású előjegyzési naptárt adott ki a Kühne E. gazdasági gépgyára. Célszerű újítása ez az eddigi egyhangú árjegyzék formának, mert itt keresgélés nélkül minden hónapban maga előtt látja a gazda, hogy mire lesz a közeli időben szüksége, nemkülönben a gépek árjegyzése is föl van tüntetve. Örömmel üdvözljük ennek az elismert jó hazai gyárosunknak ügyes újítását és ajánljuk olvasóink figyelmébe, kik kívánatra ingyen megkaphatják. Cím: Kühne E. Budapest, Váci-körút 57/a.

— Kalmár Zs. utóda hódmezővásárhelyi rostagyáros a hadügyminister részéről megbízott a katonai élelmezési raktárak terménytisztító rostaszükségleteiknek fedezésével. Tudvalevőleg eddig külföldi gyárak szállították ezen raktárak szükségleti tárgyait, örülünk, hogy a kitűnő rostáiról híres Kalmár cégnek sikerült most ezt a szállítást elnyerni, mert a törekvő hazai iparvállalat rászolgált erre az elismerésre.

— Annyi jó gyakorlati tanácsot tartalmaz a „Barthel közleményei“ 1901 évi 4. száma, hogy ajánljuk olvasóinknak, hozassák azt meg; ingyen megküldi a Barthel Mihály és Tsa cég (Bécs X. Kepler-gasse 20.)

NEPBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KOLOZSVART

Deák Ferenc-utca (ezelőtt: Belközép-u.) 37. sz. alatt (Korbuly-ház) olesó jelzálog és váltókölcsönöket nyújt és

BETÉTRE 5¹/₂ SZÁZALÉK KAMATOT AD.

(412.)

AZ
„ADRIAI“
BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT
alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 104 millió korona.

A magyarországi igazgatóság intézője:
Br. PODMANICZKY FRIGYES.

E társulat, mely 62 éves fennállása óta 440 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; **tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk** ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség

Kolozsvárt:

Szekula Akos

vezérfelügyelő.

(250.)

Magyar Jelzálog-Hitelbank

Képviselősege Kolozsvárt

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 30 millió korona.

4⁰/₁₀₀-os és 4¹/₂⁰/₁₀₀-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4⁰/₁₀₀-os kölcsönt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 5 százaléknál,

nagyobb városokban fekvő házakra 40 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4¹/₂⁰/₁₀₀-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-40 százaléknál és nagyobb városokban fekvő házakra 42¹/₂ évi törlesztéssel 5-65⁰/₁₀₀ évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfiaknak véleményét. (1.)

A bank képviselősegenél kaphatók 4⁰/₁₀₀ és 4¹/₂⁰/₁₀₀-os záloglevelek, 3⁰/₁₀₀-os és 4⁰/₁₀₀-os nyereségekötvények

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. Ó. Á. Segesvár. Jól értesült, mert Cséser Lajos komlótermelési szaktanár március közepéig beosztott ideiglenes szolgálatra a földművelésügyi miniszteriumba. Irodája azonban Kolozsvárt maradt, oda is, ide is küldhető címére posta.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölts szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Társzerkesztő:

JAKAB LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

VALÓ-

di francia különlegességek (gummi és halhólyag, ugy-szintén összes női övszerék) F. Berquarand fils legbirtokosabb párisi gyárostól legelőnyösebben beszerezhetők

POLGÁR SÁNDOR-nál

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 50. sz.

☛ Részletes képes árjegyzék ingyen. ☛

Ezen hirdetés beküldése esetén 15% engedmény. Kivágott az „Erdélyi Gazda“-ból. (792.)

HAZAI IPAR!

Wein Károly és Társai

szövőgyár, KÉSMÁRK

(791.) elismert birneves

Szepességi Vászón

és

Damaszt áru

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezen védjeggyel van ellátva

HAZAI IPAR!

Cimbalom

(637.)

Pedálos. Barna vagy feketében, kitűnő erős, csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kapható a készítési telepen:

BUDAPEST, Nefelejts-utca 43. sz.

Jegesi Géza,

műfokleves cimbalom-készítő.

☛ Árjegyzéket bérmentve küldök. ☛

**„SIEGENA“ szabadalmazott
TEJFÖLÖZŐGÉP.**

Legkönnyebb hajtás! ● ● ● ● ●
● ● Legtökéletesebb fölözés! ● ● ● ● ●
● ● ● ● Legmagasabb munkabírás.

Teljes tejgazdasági (szövetkezeti) berendezések!

A Magy. kir. államvasutak gépgyára
gazd. gépeinek eladása
Használt és javított
locomobilok és gőzcséplőgépek.

CSEREÜZLETEK

Mindennemű gazdasági gépek.

FEHÉR MIKLÓS gépgyár részvénytársaság
Budapest, V., Külső-Váci-út 80. sz.

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔ (638.)

Hönig Frigyes
gőzüzemre berendezett

**harang és
ércöntődéje
Arad.**

Rákóczy-utca 11—28.

Ajánlja a legjobb és legolcsóbb
szabadalmazott harangjait és vas ha-
rang állványokat.

Képes árlapok kívánatra bérmentve
küldetnek. (708.)

1900. évi forgalom 26000 zsák.

Felhívjuk a t. cz. gavadközönség
figyelmét

a budapesti gyapju-aukeziókra.

melyek az év folyamán több sorozatban,
nevezetesen
julius és szeptember hónapokban
tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárve-
réségi vállalat Budapest, Dunaparti teherpá-
lyaúdvár“ czimzett gyapjuküldemények a
M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvez-
ményben, valamint ingyen raktározásban
részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

gyapjuárverési vállalat (789.)
HELLER M. ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., Drzsébet-tér 13.

HA télen át sok tojást,
több és jobb tejet,
diisznóinak gyors hizását
és erősödését,
növendékmarháinak szép
vonómarháinak kitartós erejét
óhajtja,

úgy mást ne tegyen, mint keverjen a takar-
mány közé **Barthel-féle**
takarmánymeszet.

Az ezzel járó csekély kiadást soh'se fogja meg-
bánni. Leírását is készséggel küldi

(805.) **Barthel Mihály és Tsa.**
Bécs, X., Keplergasse 20.
Magyar levelezés!

Már 25 éve küldöm szét az 1900. évi
párisi világkiállításon
Grand Prix-vel kitüntetett

Eredeti Hanna

Vető árpámat.

Czímem: (762.)

Vodicka F. földbirtokos
Smrzitz, (Hanna)
Morvaország.

➔ Minták ingyen és bérmentve!

**Általános és különleges
növénytermelés.**

Irta: Cserhāti Sándor.

Ára 18 korona. I. kötet. Általános növénytermelés 565 lap 218 ábrával. II. kötet. Különleges növénytermelés 528 lap 153 ábrával. Megrendelhető a szerzőnél Magyar-Ovárott Mindenik kötet külön is megrendelhető 9 korona áron. Ezen munka a növénytermelés körébe tartozó kérdéseknél kimerítő tájékoztatást nyújt. (751.)

„Raktárunk nem a láncziddal szemben; hanem az
Akadémia közvetlen közelében van.“

Diszes virágvázák nagy választékban 1 koronától 40 koronáig!

Mindennemű itvegáru háztartási és gazdasági ezélokra!

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

Legfinomabb Kristályüveg-asztali készletek nagy raktára. Budapest, Ferencz-József-tér 8. sz.

(722)

Pályázati hirdetés

a radnóthi róm. kath. alapítványi uradalomban 1902. évi márczius hó 1-én elfoglalandó

segédtszti állásra.

Javadalmazása:

700 korona törzsfizetés,

288 „ értékű mellékjárandóság, az évi jö-

vedelmi jutalékból 10% és természetbeni lakás

Pályázhatnak felsőbb gazdasági tanintézetet végzett okleveles ifjak, kik a gazdasági számvitelben gyakorlati jártassággal bírnak s ezt szolgálati bizonyítvánnyal igazolni tudják.

A pályázati kérvények gazdasági oklevéllel, szolgálati, keresztelési és erkölcsi bizonyítványokkal felszerelve f. évi február 8-áig az uradalom intézőségéhez nyújtan-
dók be.

Radnóth, 1901. november 9-én.

Deák Ignác

urad. intéző.

(808.)

Rácz György

Jolánföldi szőlő-oltványtelepe és kertészetében, Kula, Bácsmegeye, jutányos áron kapható **szokványminőségű**, fajtisza, Rupestris Monticola és Riparia Portalis alanyu gyökeres fásoltvány; sima zöldoltvány, Othello öntermő, amerikai vad szőlővessző és európai szőlővessző. Gyümölcsfák, alma és körte vadonczok, útszéli fák és

MACLURA AURENTIACA

a legjobb és legellentállóbb élő kerítés, végre **Gleditsia élősövény.**

Árjegyzéket kívánatra küld az

(804.)

Intézőség.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a párisi világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

ezelőtt Pfanhauser A.

Jroda: Budapest, V., Bathory-utca 4.

Syár: Budapest, V., Petneházy-utca 6/8.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Jelenészetek, tejgazdasági telepek, tejszövetke-
zetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Árjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

(546.)

Szőlőkaró.

Elismert jó minőségű hasított, hegyezett és tisztított

tölgyfaszőlőkaró

1.60, 1.80 és 2.00 méter hosszban, bármely állomásra szállítva
jutányos árban beszerezhető.

Ney Ármin fakeskedőnél,

Kolozsvár, Kornis-u. 1. sz.

A karók 20 darabos csomagokban, dróttal kötve kerülnek feladásra.

Állandó nagy készlet minden hosszban.

(809.)

Szőlőmivelők és mezőgazdák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez
valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok,
továbbá a szegecs és tormánes teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

önműködő
úgy hordozható, mint kocsi-
szerelt

„Syphonia“

fecskendői, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek **szivattyuzás nélkül** a folyadékot **önműködőleg** a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány igazolja ezeknek elvitázhatatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

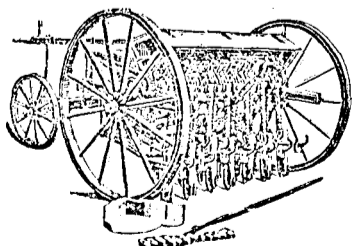
A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű

„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket szén- és szalmaprések-kéz használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostfák, mellett gyártanak és szállítanak

trileurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

(807.)

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kiz. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 31

1866 mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve.

Kimerítő árjegyzékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselek és ismételtadók alkalmaztatnak.

Előfizetési Felhívás!

Erdélyi hazarészünk legfüggetlenebb, legélénkebb és legolcsóbb politikai napi lapja

az „**UJSÁG**”

Független, mert tisztán az a közönség tartja fenn, amely Magyarország teljes kormányzati és anyagi függetlenségeért lelkesül. Senki mástól anyagi segílyt nem kap. Épen ezért korlátok, melléktekintetek nem kötik és nem vezetik közcélu akcióinál.

Legélénkebb, mert a legjobb erőkből álló munkatársgárdája van és leggyorsabb, mert éjjeli lap lévén, már a reggeli gyorsvonat szétviszi az egész Erdélybe s így az összes budapesti lapokat egy nappal-, a kolozsváriakat pedig egy fél nappal megelőzi.

Legolcsóbb, mert míg a többi lapok előfizetési ára évi 28 és 32 korona, addig

az „Ujság” előfizetési ára

egész évre csak: 24 korona.

félévre „ 12 „

negyedévre „ 6 „

egy hónapra „ 2 „

Ilyen előfizetési árral indult már kezdetben és ez is egyik oka annak, hogy a lap előfizetői a legnagyobb arányban szaporodtak.

Az „Ujság” felelős szerkesztését december 29-től **Dr. Papp József** kolozsvári ügyvéd vette át, a kit munkásságában számos kolozsvári és vidéki közéleti férfi támogat.

Az „Ujság” — politikai és társadalmi akciói mellett — kiváló gondot fordít a köz- és mezőgazdasági érdekek megfelelő, alapos és helyes irányu szolgálatára is. Ily tárgyú rovatait a legjelesebb helyi és fővárosi szakemberek látják el közleményekkel.

Előfizetési pénzek utalványlapon

„Az „Ujság” kiadóhivatalának

Kolozsvártt”

(781.)

ezimen küldendők.

==== Mutatványszám ingyen küldetik. ====

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák-Ferencz-utca 13. sz., emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETÉSEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz-levélbélyeg mellékelteik.

Ezen rovatban minden 20 cm, vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona, mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiség felül minden szó 4 fillér, vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kishirdetések számára kell hivatkozni. Tümpéldány csak egy küldetik.

Alkalmazást keresők

Gazdatiszti állást keres, vagy ideiglenes munkát is elfogad igen ügyes gyakorlati gazda. Címe 336. szám alatt megtudható a kiadóhivatalban.

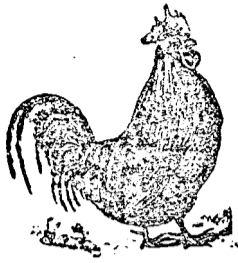
Erdészeti vagy ispáni állást keres egy az erdőkezelés szolgálatában felnőtt, jó erdői szakvizsga bizonyítvánnyal bíró egyén, kinek megbízhatóságáról s eddigi szolgálatairól is jó minősítései vannak. Gyakorlati ismerettel bír az erdőkezelés és erdőnevelés, vadászat, halászat, valamint a mezőgazdaság minden külső teendőiben, ugyancsak jártas az irodai ügyvitelben is. Uradalmak, vagy magán birtokosoknál szerény feltételek mellett hűségesen és szorgalmasan töltene be ismereteinek megfelelő állást. Jelenleg 46 éves, családos. Megkeresések Bocskay Antal, Gyalu, Kolozsmegye, cím alá küldendők. (760.)

Erdőkezelő számtartót keresek:

Gyakorlati képzettséggel bíró, erdőkezelésnél s így öl és talpfa kidolgozásnál már alkalmazva volt, esetleg szakvizsgát letett józan, erélyes, szorgalmas, egészséges embert alkalmazok csak, ki is az oláh nyelvet jól beszéli és csak a saját kezűleg írt hiteles bizonyítványokkal felszerelt jelentkezésre reflektálok. Személyes jelentkezés egyelőre kizárt. p. Homoród-Hévíz. Gr. Haller János. (798.)

Különbefélék.

Simonfi István mezőgazdasági gépyára, vas- és fémöntője Kolozsvárt, Kultorda-u. 48. szám. Telefon 85. sz. Kívánatra árjegyzék és költség-számitás bérmentve küldetik. (464.)

4 törzs Plymouth Rock tyúk

— eladó. —
Áruk 50 korona.
Cím a kiadóhivatalban.
(1003.)

TOKAJI

sajáttermeszt boraimat következőleg árusítom: 1900. évi szamorodni literes üvege 160 fillér, 1895. évi szamorodni literes üvege 200 fillér, 1892. évi szamorodni literes üvege 300 fillér, 1889. évi mászlás literes üvege 450 fillér; 1889. éves aszu, 3 puttonos, félliteres üvege 300 fillér; 1880. évi aszu, 4 puttonos, félliteres üvege 400 fillér.

Kicsinkó Antal szőlőbirtokos Tokaj. (778.)

Kitünő harci kanárikat

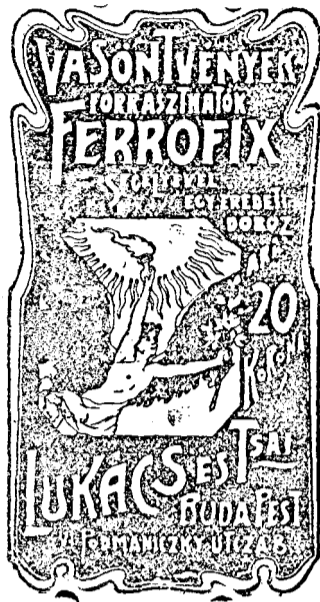
(valódi trute törzs) nappal és este lámpánál pompás énekeseket küldök utánvéttel bár-hová 12 napi próbaidővel. Nemtetszést kicserélek vagy visszaadom a pénzt.

Kitünő tenyészképes nőstények 2 40, 3 és 4 korona. Tenyészképes him 11 kor. Budapesten november hónapban tartott kiállításon kitüntetve. Megrendelőknél utasítás ingyen.

Óváry József

a budapesti kanári tenyésztők egyesületének elnöke.
Bpest, VIII. József-u. 5. sz.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.
(774.)

Szolnokdobokamegyében egy 7—800 holdas jól felnevelt birtok bérbe adó, vagy kautio képes embernek fix adminisztrációra több évre kiadó 1902. április 1-től kezdve Értekezhetni: Csiki Elek állattenyésztési felügyelőnél Deesen. (788.)

(543.)

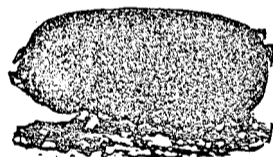
Hantz Sándor könyvkötő.

Ezelőtt Hantz György társa.

Kolozsvárt,
— Jókai-utca 2. szám. —

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítek. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555.)

A címre kérem vigyázni.

Telivér Poland Kina

3—4. 5—6 hónapos kan és nőstény malaczkok eladók.

Tudakozódások:
Ordódy Málthá Gizella
Budapest,
IV., Muzeum-körút 7. szám.
(748.)

Fajbaromfiak

költőtojásaira előjegyezhetni Plymouth, Langshan, Bráhma Gochin, Dorking, Peking-réce 10; Emdeni lúd 40; Bronzpulyka 40 kr. darabja. Szállítás megfelelő ládában.

Kitüntetett állatoktól.
„Kántorok Lapja” kiadóhivatala, Budapest
I., Fehérvár-út 40. szám.
(783.)

Páris-Grand-Prix!

Gr. Teleki Arvéd

drassói uradalmában
up. Koneza, Alsófehérvármegye
kaphatók:

gyorsfejlődésű, kiválóan edzett, az ország minden részében előnyösen ismert

magyar bikák,

100 drb. magyar
igásökör,

az általános kedvelt

oberndorfi répamag,

a Cserháti tanár által meghonosított bőtermő

óvári répamag,

továbbá
pekingi kacsák,

amerikai
diócsemeték,
sorfák.

(775.)

E l a d ó

2 drb.
Poland Kina
tenyészkoca

Czim G. G. alatt a kiadóban.

(1001.)

Diadal sec

legjobb hazai pezsgő

Eberhardt Antal Budafok.

Árlap ingyen.

(797.)

Gróf Teleki Géza örököségi geryeszegi gazdaságában eladó 20 drb magyar-erdélyi I. rendű tulok járombani használatra. Tudakozódások Fodor Ödön intéző címére küldendők, u. p. Sároberke. (800.)

Árpa és zabszalma

eladás!

Mező-Szengyel határán, vasúti állomás közelében eladó 350 mm. árpaszalma és 400 mm. zabszalma. Bővebb felvilágosítást ad: Nemes Károly gazdatiszt Mező-Szengyelben Posta ugyanott. (799.)

Gépészek!

Most jelent meg a vizsgára előkészítő kézikönyv: Kazánfűtő 30 kr. Locomobil és cséplőről 75 kr. Két előbbi és az összes stabilgépokről 1 frt 35 kr. Esztergályosok kézikönyve csavarment számítással 1 frt.

Morva Rezsónél,
— Győr-megye Medve. —
(768.)

3 drb Marhamérleg

1500 klgr hordképességű erős vaskorlással 2 1/3 méter hosszú, 1 1/2 méter széles

4 drb Hidmérleg

3000 kg. horderejű százados, toló súlylával 4 méter hosszú, 2 méter széles.

Becserélek

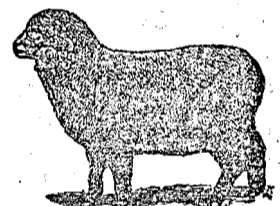
óeska marhamérszákat új marhamérlegekre. Minden mérleg törvényesen hitelesítve öt évi jókarban tartás mellett.

DÉNES MANÓ

mérlegműszerész

BUDAPEST,
VII., Dohány-utca 78.
(803.)

Eladó a Br. Bruckenthal Károly-féle alapítványi bér gazdaságban 100 q. takarmány baltaczim mag, — egészben vagy kisebb mennyiségben is Tudakozódások: az intézőségél Bethlen-Szt-Miklós, Kis-Küküllő-megye. (801.)

16 mázsa raczka gyapju

jutányosan
eladó.

Czim a kiadóban.
(1002.)

JENCS FLA

Lovak

és
**Szarvas-
marháknak.**

Készíti
JENCS VILMOS,
gyógyászorvos

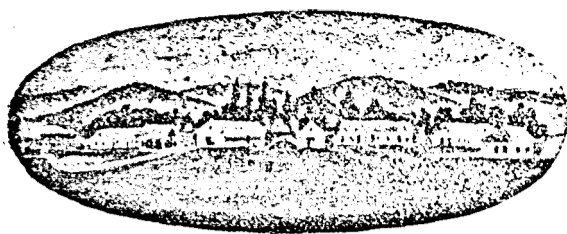
Budapest, II., Széna-tér 1.

Hol a ló vagy szarvasmarha állandóan munkában van, e szer nélkülözhetetlen. Rendszeres használva az állat izomerejét fokozza, kitartóvá, erőssé teszi; meggátolja a lábak merev bönülését, az intagulást a az ugynevezett pókosságát.

Ára 2 korona.

Fürkár: Dr. Egger „Nádor” gyógyszerárában, Budapest, VI. ker., Váci-körút 17. Minden gyógyszerárában és drogeriában kapható.

(658. I.)

Földbirtokot veszek

200—600 cat. holdnyit, lehetőleg magyar vidéken.

Törlesztéses kölcsönrel terhelt, felszereléssel ellátott előnyben részesül.

Részletes leirással bíró ajánlatokat „Zempléni” címen továbbít a kiadóhivatal.

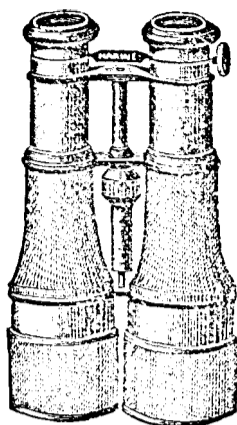
(802.)

CALDERONI ÉS TÁRSA, Budapest,

IV., Váci-utca 1. szám.

IV., Kis-Hid-utca 8. szám.

Gazdaságokban nélkülözhetetlen műszerek.

■ ■ ■ ■ Villamos fagyjelző hőmérők. ■ ■ ■ ■

Aneroid légszalmérők középfinom és finom művezetettel, Hígyan légszalmérők, Maximal-minimalhőmérők, melyen leolvasható volt a leghidegebb és legmelegebb, valamint a jelen hőfok, Mérőlánczok rectificációval, Aczél-mérőszallagok vaskereszten, Szógtüzi korong, Üvegház-hőmérő, Fagyjelző-hőmérők, Zivatarjelző-hőmérők, Szoba-hőmérők, Kazal-hőmérők, Pincze-hőmérők széles beosztással, Melegágy-hőmérők, Keverék-hőmérők, Burgonya-mérleg, Eső-mérők mérőhengettel, Hygrométer (nedvmérő), Lambrecht-féle nedvmérő, Hitelesített szesz mérők, Hitelesített cukormérők, Kappeler-féle tejmérők, Soxleth-féle tejmérő hőmérővel, Wagner-féle bormérő üvegből, Alambic Salleron készülék, a bor szesztartalmának meghatározására, Szógtükrök.

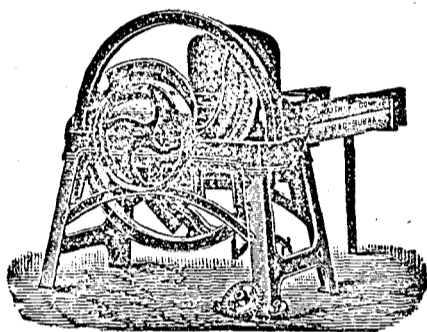

Tábori, mezei és színházi látcsövek, Fényképészeti készülékek. Legújabb Zeiss-féle távcsövek, Szemüvegek és orrcsíptetők.

(806.)

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Baleset

kizárva!

Szecs kavágók szabad. önműködő kiemelővel.

Répa vágók, darálómalmok,

!!! Gőzfűllesztő-készülékek !!!

legújabb és legkényelmesebb szerkezetben

Umráth és Társa

mezőgazdasági gépgyárosoknál

Budapest, V., Váci-körút 60.

☛ Gőzcséplőkészletek 10 lóerőig, ● ● ● ●

● ● ● ● Ipari mozgonyok 100 lóerőig. ☚

(544. I.)

Ganz és Társa vasöntő és gépgyár részvénytársaság

LEOBERSDORF. BUDAPEST. RATIBOR.

Városi üzlet Budapest, Ferencziek tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és simára őrléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat-, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvényt.

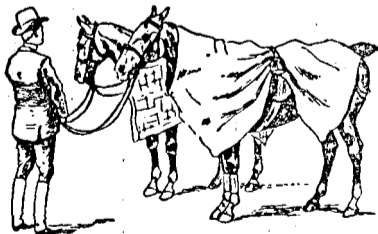
Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

(763.)

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 nagy díjjal és 8 aranyéremmel kitüntetve.

PÖSTYÉNI FLUID-GYÁR

Állatgyógyászati készítményei:

Pöstyéni Thermal lófluid ára: egy üveg 2 kor. 80 fillér. 5 liter 25 kor. 10 liter 50 kor.

Pöstyéni Bliszter (folyékony) ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maró Bliszter ára: egy tégely 4 kor. (égetés szükségtelen, a betegség ismétlődése kizárva).

Pöstyéni Embrocation ára: egy üveg 4 kor.

Pöstyéni maláta pogácsa (lepény) különlegesség, lovak és szarvasmarha hurutos megbetegedéseinél, ára 3 kor.

Pöstyéni sebkenőcs, csövenként 2 kor.

(716.)

Unicum legyek és egyéb rovarok ellen. Alkalmazandó lovak és szarvasmarhánál, 1 liter ára 2 kor.

Amerikai állat táppor lovak, szarvasmarha, juhok és sertések számára 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (50—100 kilóig külön ár).

Pöstyéni sertés por (Boróka-liszt) emésztést szabályozó és vértisztító készítmény: 1/2 kiló 80 fillér, 1/1 kiló 1 kor. 40 fillér, 5 kiló 5 kor. (80—100 kilóig külön árak).

Ragadós száj- és körömfájás elleni angol por 1/2 kiló 2 kor., 1/1 kiló 4 korona.

Megrendelhetők: 5% engedménnyel egyleti tagoknak az Állandó gépkiallításán Kolozsvárt, minden gyógyszerárban és nagyobb drogueriákban, valamint:

Fluid-gyár Pöstyénföld.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.